

İstanbul kadınları da fırkaya girmeğe başladılar. Önümüzdeki nüfus sayımı için evlere yeni numara konacak.

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri : Sürt Meb'usu MAHMUT.

Tutum haftasının bugün en canlı günüdür. Bugün tayyareler meydanlara hediye kartları atacaktır.

FIATI 5 KURUŞTUR.

9 uncu sene No. 3179 CUMA 14 K. EVVEL 1934

Tel: (Müdür : 24318. Yazı işleri müdürü : 24310. İdare ve Matbaa : 24310.)

Öz türkçe yazı örnekleri

Topluluk saygısı

Geçen gün, Ankara Halkevinde büyük bir topluluk vardı. Ulusal ekonomi ve biriktirme kurumu dolayısıyla Başbakan İsmet İnönü'nün bir söylevini dinleyecektik.

Kadın erkek, bine yakın değerli yurttaş salonu doldurmuştu. Başbakan bize iç ve dış siyasetten, ulusal ve sosyal işlerimizden, ekonomi alanında atılan adımlardan anlatacaktı. Yüreklerde sıkıntı ve üzüntü blutlarının biriktiği bu günlerde Başbakanın serinlik verici sözlerini dinlemek pek gerekli idi.

Çok geçmeden İsmet İnönü göründü ve yaptığını bilen, bildiğine inanan bir uluş adamı güveniyenle söze başladı. Bütün gönüller ona yönelmişti. Onun sözlerinde bol bir kaynaktan taşan tatlı bir su zenginliği vardı.

Ben oraya "Milliyet", in değerli okuyucularına işittiklerimi yazmak için gitmiştim. Ancak İnönü söze başlar başlamaz öyle can sıkıcı bir iş oldu ki bugünkü yazımda bunu yana yakıla anlatmaktan kendimi alamayacağım. Başbakan bize yurdun dört bucağındaki birbir işi anlatmağa başlamadan sıralar arasından bir çocuk sesi işildi, bunun ardı sıra bir ses daha çıktı, buna localardan başka çocuk sesleri karşılık verdi. Şimdi çocuklar bağırıyor, anneler bu gürültüyü susturmağa çalışıyor.

Başbakanı dinlemek dileğiyle toplanan bir kalabalık içinde bu biçimsiz çocuk gürültüsü bir saygısızlık değil de nedir? Bir operada değerli bir çalgı çalmırken öksürmeyi bile saygısızlık sayan adamların yanında bizim bu hovar dalığımız çok kötü bir iş olduğunu nasıl olup ta anlayamıyoruz? Çocuklarımız kendilerinin katlanamayacakları yerlerde eli kolu bağlı oturmağa zorlamak güç olsa bile ana babaların bu ilk sosyal bilgi üzerinde özenli davranmaları da güç müdür?

Şurasını söyleyebilirim ki ben, kendi payıma, Başbakanın bir çok sözlerini anlayamadım; çünkü kulaklarım o çocuk gürültüleriyle bırpalanmakta, gözlerim hep bu çocukları susturmağa çalışan suçlu ana babalara bakmakta idi. Sözümlü burada keseceğim. Umarım ki bu bir kaç söz bundan sonrası için bir örnek olur. Saygı olgunluktan gelir, ve saygısızlık nerde olsa kötüdür.

I. M. MAYAKON

B. Tevfik Rüşti Aras

Cenevreden hareket etti Atina yoluyla geliyor

Cenevrede Milletler Cemiyeti içtimalına iştirak eden dış işleri bakanı Tevfik Rüşti Aras, Cenevreden Yunanistan hareket etmiş tir.

Tevfik Rüşti Aras, Atınada Yunan hükümet adamları ile görüştüktan sonra memleketimize döne cektir.

Hariciye bakanımız pazar günü şehrimize gelmes beklenmektedir. Tevfik Rüşti Aras burada kalmadan doğrudan Ankaraya gidecektir.

ATINA, 13 (Milliyet) — Tevfik Rüşti Aras cumartesi günü burada beklenmektedir.

İki gün burada kalacağı tahmin edilmektedir.

TAN
MİLLİYET'in yeni adı olacaktır.

Bay Celâl'in Müsbet Tasarruf Millî Bir Vazifedir

Milletin ökonomik erginliği

1934 ilk 11 ayı içinde ihracatımız ithalâtımızdan 2,5 milyon lira fazladır

Ökonomi bakanı B. Celâl'in değerli bir söylevi

Türkiye teşkilâtçılık ve yaratıcılık kuvvetinin yüksek bir örneğini daha vermek üzeredir: Milletın tasarruf ettiği para

ANKARA, 13. A.A. — Ökonomi bakanı Bay Celâl Bayar akşam radyoda şu söylevi söylemiştir:

Bayanlar, Baylar,

Artırım yedi günü mü-nasebetiyle, mikrofon önünde sizlere, sevgili dinleyicilerime, hitap etme gereğini kazandığım şu anda, ilk söz olarak, büyük, küçük, her yaşta ki her çağdaki, yurt çocuklarımızın, bu mühim mevzuda gösterdikleri, erginliği takdir ve sevinçle anmak isterim.

Para biriktirmek için bütün uluşa çalıştığımız biliyorsunuz.

Bu çalışmanın neticesini rakamla ölçmek istedim. Gördüm ki, 1923 de üç milyondan ibaret olan milli tasarruf hesaplarımızın yekünü 1933 sonunda 73 milyona çıkarmıştık.

Bence, memleketin, bankalarımızda biriken parası, sadece bundan ibaret değildir.

Cari hesaplara, bilhassa küçük cari hesaplara göz gezdirmek lazımdır.

Bu takdirde, 1933 sonundaki, ulusal kredi hacmini genişleten genel mevduat tutarı 191 milyondan üstündür.

Göğsümüzü larvança kabartan, milletimizin ökonomik erginliğini gösteren bu milyonlar, her halde gelecek senelerde de

Ökonomi bakanı Bay Celâl BAYAR

aymı yolda hız alacaklardır. Fihakkıca, memleket bakımından, para biriktirmenin tam suuru üzerinde kahnabilmesi için biriken paraların; İş sahasına İstihsal sahasına

İmar sahasına geçmesi lazımdır.

Türk bankalarına

Bu geçmeye delâlet edecek müesseseler, şüphesiz Türk bankalarıdır. Böyle yapılmıyacak olursa, memleket servetini memleket aleyhine haps olur ki, bunun manası tam deflasyondur.

Pintinin hikâyesi

Bir pintinin hikâyesini, hepimiz biliriz:

Eline geçen her altın lirayı yıkar, güneşe gösterdikten sonra, Görüp göreceğin gün yüzü budur. Seni müebbet küreğe mahkûm ettim. diyerek çömleğe atar.

Bu çeşit para biriktirme, iptidai bir zihniyetin ifadesidir. Hutgâmlıktır. Memleketin, servet, istihsal, vasıta ve menbalarını kurutmaktır.

Cemiyet ökonomisi bir malcinaya benzer, Bunda para, çarkların dönmelerini kolaylaştırır yağ gibidir.

Yağın taşkınlığı makinayı da istihsalî de bozar.

Bunu enflasyona benzetebiliriz. Azlığı ise dışarı aşındırır, makinenin büsbütün durmasına bile sebep olabilir.

Enflasyon Deflasyon Her ikisi de birbirinden kötüdür. Asıl hüner,

Ortasını müsbet şekilde bulmaktır. Pek çok memleketlerde kimsesiz üzerine, çönelğinde para tutmaz.

Bankası vardır, oraya yatırır. Alacağını vereceğini gele yapar, para da halkı rolünde kalmakta devam eder.

— Milli gelirin artması (Devamı 2 inci sahifede)

İnkılâp dersleri

Dil bir milletin yarısı değil, ta kendisidir

Türk kadını hürriyetini ele almak'la kalmadı, hürriyeti geriye bıraktı

İnkılâp kürsüsü derslerine dün Üniversite konferans salonunda devam edilmiştir. Dünkü dersi İzmir sayılı Bya Mahmut Esat vermiştir. Bay Mahmut Esat salona girince talebe taraftından şiddetle alkışlanmıştır. Mahmut Esadın dünkü derslerini aynen yazıyoruz:

"Bayanlar, Baylar;

"Derse başlamazdan önce bu derste ana dilimizden alarak kullan-

dığım bazı türkçe kelimeleri ve istihsalı da ha evvelden tesbit ettirmek istiyorum. Bu suretle ders içinde teker-

rür ederken zahmet çemiyesiniz. Şimdiden noktaya ilişmek istem

Bu kelimelerin, bu islahların bazılarını alışkın olmadığımız için bize yabancı gibi gelir. Fakat bunlar bizim malımızdır. Bazan ağır olabilir.

Bazı kimselere tuhaf ta gelebilir. Ben ce için tuhaf ciheti yabancı kelimelerin kullanılmasının tuhaf gelmemesini dedir. Bilhassa İstanbul Üniversite

Bay Mahmut Esat dersini verirken

kürsüsünde türkçe istihsalı kullanmağı ben kendim için belli başlı bir borç tanıyorum. (Devamı 5 inci sahifede)

Kanunlarda öz türkçe kelimeler kullanılması için

Dün mecliste münakaşalar oldu

ANKARA, 13 (Telefonla) — Büyük Millet Meclisinin bugünkü toplantısında kanunlarda öz türkçe kelimeler kullanılması hakkında Ziya Gevher (Çanakkale) tarafından ileri sürülen mütalea etrafında münakaşalar olmuştur.

Turizme ait kanun lâiyhası görüşürken Bay Ziya Gevher söz alarak de miştir ki;

— Hocalar değil, gazeteciler değil, mektep çocukları şu katılmamış türkçe kelimelerle yazı yazıp söz söyleme-

ğe başladılar. Hasan Saka — Zaten biz onlar için yaptık.

Ziya Gevher — Biz bunları kuranlar arasında bulunuyoruz. Buyurdu - nuz; şimdi gelen kanunun başlığını okuyalım.

Hasan Saka — Aslı da öyledir. Ziya Gevher — Hep öyle diyorlar; aslı da öyledir. Filanca kanunda böyle geçiyor. Arkadaşlar, biz bu kanunda değiştirelim. Onlar da değişmiş o-

(Devamı 5 inci sahifede)

Adliyedeki Yeni tayinler

Dün İstanbula resmî tebligat yapıldı

Birkaç gün evvel gazetemizde neşrettiğimiz yeni adliye müddetî umumîliğe resmen tebliğ edilmiştir.

İstanbul ağır ceza reisi Bay Aziz hâkimliğine en yüksek derecesinde ol duğu için Konyayı maaş aslısı olan 9. lira ile gitmektedir.

Üçüncü ceza azamdan Bay Nusrahale elli beş lira maaş almakta iken i ki derece birden terfi ettirilerek 80 lira maaşla Bolu ağır ceza reisi Bay Nusrat za reisiğine tayin edilmiştir.

Bay Nusrat İstanbul adliyesinin eski simalarındandır. Kendisi uzun zaman Usküdar müddeumumîliğinde bulunmuş, sonra İstanbul dördüncü ceza reisiğine tayin edilmiş, uzun bir müddet te İstanbul ağır ceza reis vekilliğinde bulunmuştur.

İstanbuldan muhtelif şehirler ağır ceza, ceza ve hukuk mahkemeleri reisliklerine tayin edilen diğer hâkimler de birer derece terfi etmişlerdir.

Bu meyanda ikinci ceza reis vekili Sakıp, dördüncü istintak hâkimini Salih te birer derece terfi ile ve 70 lira aslı maaş ile tayin edilmişlerdir.

Bolu ağır ceza reisi Bay Nusrat

Sayın başında Evkaf müdürü söylevini yapıyor — Vali muavini ko rdelayı kesiyor.

Taşdelen suyunda yapılan yeni tesisat dün açıldı

Evkaf taşdelen kaynağından sonra Defne kaynağını da acıyor

Dün yeni tesisatın açılışı nasıl yapıldı?

Yeni tesisattan 24 saatte 800 damacana su alınacak

Evkaf idaresinin Alemdağda Taşdelen suyu kaynağında yaptırdığı yeni tesisatı, dün, görmeğe gittik.

Mevsim, kış... Hava çisenti... Bu mevsimde, Alemdağda gezintisi olur mu? diyeceksiniz. Ben de olmaz bilir-dim ama, meğerse pekâlâ olurmuş.

İstanbul Evkaf müdürü Bay Niyazi, bu küçük yolculuk için, ne lâzması hazırlamıştı.

Vali Muavini Bay Ali Rıza, Belediye reisi muavini Hâmit, Beyoğlu kaymakamı Sedatla Evkafın bellibaş a-

Yeni hazineden su içiliyor damları, dün sabah 9 u beş geçe köprüden kalkan vapurla bizi de yanları-makamı Sedatla Evkafın bellibaş a-

(Devamı 6 mcı sahifede)

Özdil için sözlük

MİLLİYET okurların ihtiyacı nı yerine getiriyor

Gazetemizin yapacağı bu sözlüğü [Lugat] hergün kesip saklarsanız bir cep lugatına sahip olursunuz

Özdil değişimimizin aldığı hız her alanda bütün varlığı ile kendini gösterdi. Her yurttaş özdili ile okumayı, yazmayı istiyor. Ancak bütün zorluk "dil tarama dergisinin", kamuca kolaylıkla ele geçirilememesinde ve bir başka sözlüğün de şimdilik yapılmamasıdır. Gazetemize koyduğumuz özdil yazı örneklerinde osmanlıca karşılıkları gösteriyorsak ta bu da okurlar için zorluğu bütün bütün gidermiyor. Bunun içindir ki çıktığı gündənberi yalnız sayın okurlarının yoluna çalışan MİLLİYET onların bu en büyük eksiklerini karşılayacak bir işe koyuluyor.

Özdil sözlüğü Yapıyoruz

Gazetemizin 5-6 mcı yapıklarında her gün 4 yaprak osmanlıca kelimenin özdildeki karşılığını koyacağız. Tarama dergisini temel tutarak yapacağımız bu iş sonuna vardığı gün sayın okuyucularımız özlü ve özenli

bir çalışma ile meydana gelmiş bir sözlüğün (lugat) sahibi olmuş bulunacaklardır.

Tarama dergisini a'amamış olanlar için her gün dört bitik (kitap) yapı-rağı biçiminde çıkaracağımız bu sözlüğü güder ve gazeteden keserseniz hem özdili çarçabuk öğrenmiş olursunuz, hem de kısa bir kurun içinde iyi, her yönden güçlüğünüzü gide-recek ve cebe sigacak bir sözlüğü (lûgat) elde etmiş olursunuz.

"Milliyet,"in özdil lugatı

Felek Dr. Celâl Muhtar ile karşı karşıya

Bugün 3 üncü sahifede Felek'in Paristen gönderdiği bu yazıyı okuyunuz..

Bu gün gazetemizin ilâvesini müvezzilerden isteyiniz

Okonomi bakanı B. Celâlin değerli bir söylevi

(Baş 1 inci sahifede)

— Milli müdafaa bakanından lüzum kurulların tez elden başarılması, — Verimli, güvencili, milli teşebbüslerin muvaffakiyeti.

— Vatandaşlık tasarrufunu müsbet şekilde kalmasını icabettir.

Müsbet tasarruf, milli bir vazifedir. Tasarrufun aradığı, istediği teknik şartları biliniz :

— Rejimde istikrar
— Para kıymetinde istikrar
— İdarede istikrar
— Verimli ve güvencili iş sahası.

Bunlar, siyasal bünyemizde yaşayan, kuvvetten başka bir şey midir?

O halde, Haydi yurttaşlar, Hep beraber iş başına,

Harici ticaret

Harici ticaret politikamızı başka zaman da söyleyebiliriz :

— "Malmızı alalım malını almak,, Şimdiye kadar yürüttüğümüz bu ulusal ekonomik düsturumuz üzerinde ısrarla duracağız."

— Tedyat muvazenemizi ve paramızın istikrar vaziyetini korumak.

— Yeni sanayimizi himaye etmek ve sanayileşmemizi kolaylaştırmak.

— Gümrük tarifesi haricinde, en ziyade münasadeye mazhar her millet kaidesini, mutlak şekilde kabul etmemek.

Kontenjan tatbikatımız, ticaret anlaşma politikamız bu ana hatları gütmektedir ve güdecektir.

Bu sayede, şimdiden elde ettiğimiz neticeleri söyleyebiliriz :

1.— Tedyat muvazenemizin en mühim unsuru olan ticaret muvazenemiz, ezelden beri açıkla kapanırdı.

Açık bugün tamamen önlenmiştir.

İhracat fazla

2.— Harici ticaretimizdeki, seneden seneye ve umumi buhrandan doğma sukut nisbeti azalmıştır.

Meselâ: 1931 de, 1930 rakamlarına göre umumi ticaretimizdeki sukut nisbeti yüzde 15, 1932 de, 1931 e nazaran yüzde 27, 1933 de, 1932 ye nazaran yüzde 8 idi. Halbulki 1934 11 ay içinde 933 ilk 11 ayına nazaran bilâkış yüzde altı fazla-lık vardır.

3.—1934 ilk 11 ayı içinde ihracatımız ih-halâtımızdan 2,5 milyon lira fazladır.

Bundan başka klining hesaplarımızın 29 ikinci teşrin 1934 tarihinde gösterdiği bakiyeye, 24,5 milyon liradır.

Yeni bize mal satmış olan klining veya tedyat muvazenemize dayanan anlaşmalar yapmış olduğumuz memleketler daha bu miktar memleketimizden mal almaya mecburdurlar.

Memleketimiz mallarına peşin müşteriler olmuşlardır.

Türk mallarını satış piyasası üzerinde söylediğim vaziyetini yaptığı tesirleri bil-hassa kayıt ederim.

Bu yıl

Türk köylüsü ve müstahsili bir, iki istisnası 1926 danberi kabettiği fiyatları ilk olarak bu yıl bulmuş ve yüzü gülmüştür.

4.— Kontenjan ve klining politikamızın planlı tatbikatı, memleketi lüzum olan ithalât eşyasının, geçen yıllara nazaran daha bol piyasamıza girmesini.

Ticaret ve fiyatlarda istikrar için lüzumlu olan normal piyasa istoklarının teassüsünü fiyatlarda ve dolayısıyla ha-yatta ucuzağız.

Harici ticaret kredisinin yeniden diril-mesini temin etmiştir.

1934 ilk 11 ayı içinde, 1933 ilk 11 ayına nazaran memleketi fazla geçen emtea-nın değeri 11 milyon liradan istündür.

Büyük bir kısmının verimli veya millî istihale hizmet edecek neviden sanayi malzemesi ve tesisatı olduğuna hatırlat-makta da ayrı bir fayda vardır.

Kontenjan

5.— Kontenjan tatbikatımızın, birbiri ardı sıra yaptığımız klining ve tediye muvazenesi esaslı anlaşmalarla takip etti-ği istikameti göstermek için şimdiki si-ze bir iki rakam daha vereceğim.

Kontenjan devreleri itibarıyla, nisandan Eylül 1933 tarihine kadarki devrede serbesçe girebilecek eşya değeri 12 milyon lira olarak tespit edilmiştir.

Mütekkip devrelerde bu rakam 18 ve 19 milyonlara çıkarıldı.

Halen mevcut vaziyette ise, klining anlaşmalarının serbes hükümlündeki listeleri dolayısıyla 26 buçuk milyon liradır.

Kontenjan dahilinde memleketi girebilir eşya birinci teşrin-mart 1933 devresinde 12 milyon lira idi.

Şimdi bir milyon liraya indirilmiştir. Yok denilebilir.

Millî Sanayi

Kurmak istediğimiz ve kurduğumuz milli sanayi, kendi kendine ayakta durabilecek, tedyat muvazenemizi normal olarak müvazene kabilecek kuvvete erinceye kadar poli kamızın esaslarını muhafaza edeceğiz.

Değerli dinleyicilerim,

Buraya kadar size memleketin, genel ekonomik işlerinden kısaca malû mat verdim.

Yapıcılık

Şimdi de milletten, devletin başa- mağa karar verdiği büyük ve tarihi bir adımı anlatacağım :

Türkiye sanai kalkınma hareketi ile, kendisinin teşkilâtçılık ve yapıcılık kuvvetinin, yüksek bir örneğini daha vermek üzeredir.

Bilirsiniz ki, Türkiye, bundan beri a- sırs evvel, dünya piyasalarına sanai ma- mulât ihraç eden bir memlekettir.

El işine dayanan değerli sanat gü- belerimiz, garbin büyük teknik inkılâbı b neticesinde evvelâ dış pazarlardan, sonra da iç pazarlardan silindi.

Eski imparatorluğumuz tanınmaz zillo- tünde bulunduğu, ahdi müeyyideler bu yeni gidişey uyulmasına engel oldu.

Türkiye sadece bir ham madde mem- leketi haline geldi.

Lâkin gene o devrin gasleti yüzün- dendir ki, Türkiye, dünyamız, ziraat te- ddyatından, üyünümünde,

ranmaz bir memleket oldu. Menbasız ve vasıtasız kalan böyle bir memleket- in baş vurabileceği çare borçlanmak idi.

Süredli istikrarlar, devrinin seki- mleri bunlardır. Okonomik kurtuluş ku- mlardanmalarını, teşvikli sanayi kanunu ile başlanmış görüyoruz.

Kanunu bu maksatla ele aldığımız zaman, Türkiye'nin sanayileşme hare- ketini, iki ana safhaya ayırmak gerek- tir;

Sanayileşme

Birinci safhada sanayileşme hareke- tini devletin yüksek himayesi altında, hususî teşebbüsler temsil ediyordu. Ka- nunun gayesi, hususî sermaye ve teşeb- büsler sanai işlerde, engelsiz ilerle- me imkânları vermekten ibaretti.

Teşvikli sanayi kanunu, yararlı ol- mamış bir iş değildi.

Bir örnek;

Kanundan istifade eden müesseseler- in adedi 1923 senesinde 340 iken, 1932 de 1470 e çıkmıştır. Artma nis- beti yüzde 74 dür.

Lozani takip eden, devre zarfında, milli sanayinin bu çabuk inkıfafa rağ- men, Türkiye'nin, sanayi cihazı elbette kâfi derecede kurulmamıştır.

Bunun ana sebebi;

Millî sermayelerin, çabuk ve maksat- larımıza uygun bir bünye alabilmeme- zine kifayyet edecek kadar çok ve kuv- vetli olmaması idi.

Bir taraftan bu sebep diğer taraftan dünya ekonomik şartlarının geçir- diği istihaleler, devleti, sanayi işleriyle daha yakından ve radikal olarak uğ- raşmaya sevketti. Devlet, bu yeni telâkî ile ve kendi kuvvetine dayana- rak, memleketin birinci derecede e- hemmiyetli sanai mevzularını tahak- kuk ettirmek vazifesini üzerine aldı.

Devletin bu müdahalesinin tecellisi, kırsam hususî teşebbüslerle iş birliği yapmak, fakat mühim bir kısmı itibarı- la, de, kendi nam ve hesabına kendi vasıtaları ile memleketi cihazlandı- rak kararı olmuştur.

Devletin bugün tatbiki ile uğraş- tığı beş senelik sanayileşme programı böyle doğdu.

Sanayi programının, doğusundaki gerekliliği, sanayi programında şöyle izah etmiş bulunuyoruz;

Türkiyeyi; müstakil millet yapmak şiarının, bugünkü manası, Türkiyeyi, iktisadın müstakil ve tam teşekküllü bir vahdet haline getirmek demektir. Biz de bugün, geniş miqyasta, bir iktisat inkılâbını tahakkuk ettirecek vasıtaların, ihtiyaca kâfi olmaması, dev- leti vakit kaybetmeksizin, memleketi- nin iktisadi ilerlemesinin bağlı olduğu tetbir ve çarelerle filen alakadar ol- mayaya emorur etmekteyiz.

Bu sebeplerdir ki devletin böyle şü- müllü bir programı tatbika geçmesi, hem milli enerjilerin tasarrufu, hem de, dünya iktisadiyatının taayyün eden, seyri karşısında milli iktisadiyatın ma- suniyeti noktasından bir zaruretirdir."

Sanayi programının bir en evvel tat- bika müessir olan diğer mülahazalar da vardır

Dış pazarlardaki satışların darlaş- ması

Mahsul fiyatlarının düşüklüğü ne- ticeleri gibi.

Sanayi programının umumi çizgile- ri;

1 — Mensucat sanayii; (pamuklu yünü, kendir)

2 — Maden sanayii; (demir, sömi- kok, kömür ve müsteklatı,, Bakır; kükürt.

3 — Selilos sanayii; (kâat, karton, selilos, sunî ipek."

4 — Seramik sanayii; (şişe; cam; —verrierie — porselein.

5 — Kimya sanayii

Şeker sanayii

Cuhuriyetin bir eseri olan şeker sanayii programının dışında kalmıştır.

Çünkü buna şimdilik tam olma- na zariyle bakiyoruz.

Programı başarmak için, sarfedile- cek para 45 milyon liraya yakındır.

Bunun, memleket içinde harcana- cak olan 25 milyon lira tutmaktadı- r.

Vaktinizi en az almış olmak için bu programın memleketi için yarar- larında yapacağı iyi tesirleri gös- termek birkaç rakam vermek isterim."

35 milyon lira

Programa dahil fabrikaların, bir yıl- da çıkaracakları malların takribî de- ğeri benzerlerinin sif kıymetine göre 35 milyon liradır.

Bu sanayinin kullanacağı yerli ham madde bakımında bir fikir vermek için yalnız pamuk sanayinin yeniden ku- rulacağı yıllık pamuk miktarının 65 bin balıye olduğuna söyleyebilirim. Bu fazla pamuğu yetiştirmek için 35 bin hektarlık yeni zeriyaat yapılacaktır.

Fabrikaların işlemek için yatacakları işçilerin ve linyit miktarı yarım mil- yon ton olarak hesaplanmıştır.

Kısaca, bütün bu yeni faaliyetin memleket iş ve kazanç hacminde yap-acağı geniş faydalar, bu büyük başarı- nın manasını en açık bir surette orta- ya koyacaktır.

Milletin refahı

Görüyoruz ki, bu programı, tama- men başardığımız anda, devlet emniye- tinin korunması, milletin refahı, ziraat- ıptidai maddelerimizin kıymetlenme- si, kısaca memleketin emniyeti, geliri, refahı artmış ve ahenkli bir okonomik yapının sağlam temelleri atılmış ola- yacaktır.

Millî bankalar

Sanayi programının, tatbikini bü- yük miqyasta üzerine almış olan, mil- li bankalar ve bu arada Sümer Bank, İş ve Ziraat bankalarının bu iş üzerin- deki başarımlarını burada dinleyiciler- in önünde anmak benim için güzel bir zevktir.

Bu sanayi kurulduktan sonra, 1933 rakamlarına göre, mamul ithalâtımız

Londrada uzlaşamadılar

Deniz müzakereleri niha- yet ilkbahara tehir ediliyor

Japonlar da Vashington muahedesinin feshi metnini süratle hazırlıyorlar

LONDRA, 13 A.A. — İngilterenin teklifi üzere- rine deniz müzakereleri önümüzdeki ilkbahara tehir edilecektir. An- cak Japonlar müsbet bir cevap verilerse, müza- kerelere devam etmek ihtimali vardır. Fakat Japon cevabının müs- bet olacağı zannedilmektedir. Amerikan he- yeti evvelce bildirdiği gibi Londradan ayrılar- karar vermiştir. Ancak hareketini son dakika- da Noel yortularına ka- dar tehir etmiştir.

LONDRA, 13 A.A. — Reuter Ajansının öğren- diğine göre, müzakereler ayın 20 sine kadar devam edilecek ve o tarihte M. Mac Donald da dahil olmak üzere bütün muah- haslar Noel tatili yapacaklardır.

Amerikalılar 29-12 de hareket edecek- lerdir.

Bu sabah M. Norman Davis, M. Mac Donald ile kısaca görüşmüştür. Bu gö- rüşme esnasında M. Mac Donald, kabine- nin tehir kararını teyid etmiştir. Zan- nediliğine göre, perşembe günü görüş- melere son verilecektir.

Japonya feshi kararını ayın 20 sinde bildirecek

TOKYO, 13 A.A. — Resmî mahafilde söylenildiğine göre, Londra görüşmelerine devam etmeği istemekle beraber, Japonya tehire münaaat etmekteyiz.

Japonya, müzakerelere ne zaman başlanabileceğinin tayin edilmesini istemek- tedir.

Resmî mahafil, İngiltere ile Birleşik

mağa başlamış olacaktır.

Bu sanayi faaliyete geçtikten so- ra her sene 5 — 6 milyon lira arası- nda bir kazanç bırakacağı da hesaplan- mıştır. Bunu da bundan sonraki sana- yi planlarımızın, bütçeye ve millete yük- olmaksızın başarılmasında kullanaca- ğız.

Ticaret

Türkiyenin sanayileşmesi dış tica- ret imkânını daraltacak mı? Bu sor- guya bir kaç defa muhatap oldum;

Evvelâ mahsullerimiz arasında pa- muk gibi, yün gibi, tiftik, maden gi- bi bir çokları var ki bunların yetiştiril- mesinde rasyonelleştirilme, teknikleş- tirilme dünya piyasalarındaki satış kabiliyetimiz durmadan artacaktır.

Memleketin sanayileşmesi istih- salimiz standartizasyon ve teyolizasy- onu da şamil manasile, rasyonalizas- yonuna kolaylaştırılacaktır.

Beynelmîl mübadele mevzuu ola- cak maddelerimiz adedi çeşit, miktarı- tibarile artacak, işiira kudretimiz arta- cak, yeni yeni ihtiyaçlar doğuracak ola- yan hayat standartımız artacaktır.

Bütün bunlar ticaret hacminizin art- tıracağı bilâkış muhakkak gösteren sebeplerdir.

Hümaye ve fiyat kontrolü mesele- sine de kısaca temas edeceğim:

Yapılan himaye ve alınan koruma tedbirlerinin uzun hesap ve tedbirlere müstenit olduğunu söylemem fazla- dır.

Hedefimiz, ser havası içinde yaşa- yabilir ne bir sanat ne bir ziraat ha- yatı yapmaktır.

Ahenkli bir okonomi kurmak ve ma- liyeti fiyatların en az zaman içinde dünya maliyeti dününa olmazsa bile hiç değile seviyesine indirmekdir.

En ileri teknik

En ileri teknikle çalışır bir millet olmak azminde olduğumuz için de böy- ledir.

Her faaliyet şubesi; maliyet ve ka- zanc itibarile adim adim takipenecek ve mühtaç olduğu himaye ona göre ka- darlanacaktır.

Ne müstahlikli, fabrikacı ve müstah- silin aleyhine, ne de fabrikacı ve müstah- silin müstahlikin aleyhine himaye et- mek arzusundayız.

Ulusal okonomi

Bizim için iki taraf yoktur.

Bir tek ulusal okonomi ve onun icapları vardır. Bu gayeyi tatbik ve ta- lıpk edecek mekanizma okonomi bakan- lığı mekanizmasına ilâve edilmiştir.

Bütün bu söylediklerimi şimdi günün meselesine bağliyorum:

Yerli malı

Yerli malı propagandası yapılmıyan memleket bugün dünyada ihtimal yalnız Afrikandan ortasıdır.

Her memleketi sebep ve saikler ayır- ır.

Bizdeki sebep ve büyük ulusal amaç ise yukarıdanberi verdiğimiz izahat- tan kolaylıkla çıkar.

Bu bir ulusal ülküdür.

Tutum haftasının ikinci günü

Tutum haftasının ikinci günü de oldukça canlı geçmiştir. akşam radyo- da, tutum ve yerli malı için bir konferans verilmmiştir.

Mekteplerde yazı müsabakalarına devam edilmektedir. Bu müsabakala- ra

Japon Başmurahtası M. Yamamoto ve İngiliz Başvekili M. Mac Donald

Amerika, konferansı tehir etmekle Japonya'nın deniz müsavatı talebine dokunabileceklerini ümid ediyorlarsa bun- da aldanacaklarını söylemektedir.

Bir taraftan da Vashington muahede- sinin feshi metni süratle hazırlanmak- tadır.

Gazetelere göre, Japonya ayın 20 veya 22 sinde bu hususta katı bir tedbir al- mış olacaktır.

Japon başmurahtası ne diyor ?

LONDRA, 13 A.A. — Havas ajansının bir muharririne beyanatta bulunan Amir- al Yamamoto, demiştir ki :

Deniz müzakerelerinin tehiri mesele- sinin ortaya çıkmasına çok müteessifim. Teknik müzakereler devam ediyor. Tok- yoda talimat istedik, müzakerelerde de bulunmağa amadeyiz. Vashington muah- edemesinin feshi keyfiyetinin evvelki müzakereler üzerinde hiç bir tesiri ola- mayacağı noktasında ısrar ediyoruz.

dan sonra kâğıtlarını ayırılmasına baş- lanacaktır.

Haftanın en canlı günü bugündür. Ulusal tutum ve okonomi kurumu, en iyi propagandalarını bugüne saklamış, ve iyi hazırlıklar yapmıştır.

Oğleden sonra, tayyarelerle İstan- bul halkına propaganda kâğıtları atrı- lacaktır. Herkes, saat 13 ten sonra Be- yazıt, Taksim meydanlarile Usküdar'da Doğançılar'da ve Kadıköy kumluğunda toplanacaktır. Tayyarelerden atılacak propaganda kartları arasında hediye kâğıtları da bulunacaktır. Bu kâğıtları bulup ulusal tutum cemiyetine getiren- lere yerli malından iyi ve çeşitli hedi- yeler verilecektir.

Havada yazı

Diğer taraftan, Vecihi Bey bugün havaya Dumanla yazı yazacaktır. Bir yerli malı propagandası olacak olan bu yazı, hava müsait olduğu takdirde gece de kalacak ve projektörlerle aydın- latılarak her yandan görülmeye temin edilecektir.

Vitrin müsabakası

Vitrin müsabakasına girmek için yeniden birkaç mağaza müraacaat etmiş- tir. Bu mağazalar da vitrinlerini yerli malı ile süslemişlerdir.

Seçilen jüri heyeti, tutum kurumu- nun İstanbul şubesi başkanı Bay Da- nişin reisliği altında yarından itibaren vitrinleri tetkik etmeğe başlı- yacaktır.

* Tutum haftası münasebetile 18 binlikânun salı günü akşamı saat 20,5 ta kadınlar birliği kâtibisi umumiisi Bayan Aliye Esat radyoda bir konferans verecektir.

Baskan Kâzım Özalp'ın tesekkürü

ANKARA, 13 A.A. — Arttırma ve yerli malları yedi gününün başlamasın- dan ötürü kurultay ve ulusal okonomi arttırma kurumu başkanı Kâzım Özalp yurdumuzun her yönünden gönderilen kutlularına telyazılarına ayrı ayrı karşılık vermek imkânsızlığından, karşılıklı kut- lama ve teşekkürlerini bildirmeye An- adolu ajansını memur etmiştir.

İzmir'de

İZMİR, 12 A.A. — Ulusal okonomi ve tutum haftası bugün başlamıştır. Şe- hir bayraklarla süslenmiştir. Yerli malı satan mağazalarda iskontolar yapılmıştır. Ulusal okonomi ve tutum hafta- sında ulusumuz yerli mahsullerimizi bol bol yemek suretiyle onların fazla harcama- sına yardım edecektir. Cuma günü öğleden evvel ulusal okonomi ve tutum haftası münasebetile Cumhuriyet alanın- da Atatürk'ün abakı önünde büyük tez- zahürler yapılacaktır.

İsparta'da

İSPARTA, 12 A.A. — Tutum hafta- sının başlangıcı olduğundan bugün saat 12 de fırka muzıkları önde olduğu hal- de bütün tezekküp büyük bir geçit resmi yaptılar. Çocuklar ellerinde tutum yazıları olan levhalarla bütün şehri do- laşıyorlar. Hazırlanan programa göre tutum haftasının bu günü pek iyi geç- mektedir.

Uşak'ta

UŞAK, 12 A.A. — Ulusal biriktirme haftası bugün başladı. Şehrin iki yerin- de yerli mallar sergisi açıldı. Bu hafta için Nazilli, Denizli, Manisa, Burtsadan üzümlü, kestane, incir portakal geldi. Bin-lerce halk sergilerde yayılarak alm sa- tım yapıyor. Bir çok resimler alındı. Evlerde ve kahvelerde bu hafta ilhamur ve adacağı içilemektedir. Cuma günü mekteplerde ve halk resmi geçit yapacak-

SON DAKİKA

Atatürk soyadını kimse alamaz

ANKARA, 13 (Telefona) — Bay İbrahim (Kocaeli) nin Kemal öz adlı Cumhuriyetimize verilen Atatürk soyadının hiç bir kimse tarafın- dan öz ve soyadı olarak kullanılmaamsı hakkında kanun teklifi Dahili- ye encümeninden geçerek ruznameye alınmıştır.

Edebiyat programları için toplantı

ANKARA, 13 (Telefona) — Edebiyat programları üzerinde ko- nuşmak üzere kültür bakanı Bay A bidinin başkanlığı altında Bay Ha- san Ali, Bay Besim Atalay, Bay Mehmet Emin, Bay Ali Canip, Bay Ha- lil Vedat, Bay Necmeddin Ha'ilden mürekkep bir komisyon bugün ilk toplantısını yapmıştır. İkinci toplantı pazar günü yapılacaktır.

73 kaçakçı yakalandı

ANKARA, 13 A.A. — Geçen bir hafta içinde gümrük mh. teşkilâtı tarafından birisi ölü, yetmiş üç kaçakçı ve birisi ölü 42 kaçakçı hayvanı yakalanmış ve üç bin 298 kilo gümrük kaçacağı ve 1919 kilo ir- hisar kaçacağı ile 198 mecdiye, bir altın ve bir tüfenk ele geçirilmiştir.

Aydın demiryolları da hükümet tarafından satın alınıyor

ANKARA, 13 (Telefona) — Bayındırlık Bakanlığı ile Aydın De- miryolları şirketinin Londradan gelen mümessili arasında yapılan te- mas neticesinde hattın satın alınması üzerinde iki taraf arasında dostça bir anlaşma hâsil olmuştur.

Bu defa Lonrrada hattın idare emclisi reisi Lord Dovisten bakanlı- ğa gelen telgrafta satış müzakeresine Mister Edinin murahhas seçildi- ği bildirilmiş ve müzakereler derhal başlanmasını kararlaştırılmıştır. İzmirde bulunan Mister Edin yakında bura ya gelecektir.

İtalyan Habeş çarpışmasının sonu

ROMA, 13. A.A. — İstefani a jansı bildiriyor : Valna taarruzu hakkında doğruluğu kontrol edilmiş olan tafsilat aşağıdadır :

İtalyan hatları önünde sayılan Habeş ölümlerinin adedi 110 dur. Valna ile Ado arasındaki erazi üzerinden uçan tayyareler bir çok ölü ve yaralı görüşlerdir. 105 tüfenk. 8000 kurşın, 125 çadır, 400 iase çar- tası ve bir kamyon bulunmuştur.

Afyon - Antalya hattı

FELEK

— Gezin yazıları —

Doktor Celâl muhtarlar görüşdükleri!

PARİSTEN — Onu kim tanımaz... Görüşmüş olmayanlar bile... Her ökonomik işte gazeteciler ondan fikir sorarlar, her içtimai meselede düşüncesini öğrenmek isterler... Ve her fırsatı hasıslığından bahsederler. Hilâlihaşmerin temellerinden doktor Celâl Muhtar biz, hele son zamanlarda ne kadar bir zaviyeden görmeye başlamıştık. Gazeteci arkadaşlarımızın maalesef biraz hafifçe çızdıkları onun bugünkü çehresinde sika sıkı tuttuğu bir keseyi titreyerek okşayan bir eski bezirgan dan başka bir şey değildi. Lâkin Celâl Muhtarın her şeyden evvel bir ilim adamı ve bir hoca olduğuna çabucak unutuldu. Ne de olsa fantezi hakikate her yerde üstün geliyor... Yalan doğraya tepelediği gibi...

Parise geldikten sonra orada olduğunu bile bile Celâl Muhtarlar görüşmek ve şu mahut "Pastör Enstitüsüne verdiği yarım milyon frank" maddesini onun gözünden dinlemek doğru olmazdı.

Doktoru Parisin havası en iyi olduğunu da 924 te bizim sporculara yer ararken öğrendiğim cenup kenarlarında ve (Orlean) kapısı civarında bir (Palas) ta buldum. Daha ilk girişte gözlerimden zoru olduğu tutanma hareketlerinden anlaşıyordu. Beni yazılarında tanımla beraber hiç görmüş değildim.

Geleceğini bildiği için hazırladığı anasını, midemizin izin vermemesi yüzünden yutkuna yutkuna reddettiğinden sonra söze girişti:

Bana, parayı sever, diyorlar... Lâkin ben hayatımda parayı seviyemem rast gelmedim. Siz geldiniz mi? Şu mahut Pastör enstitüsü işine gelince, İstanbul gazeteleri beni burada çok müskül bir vaziyete soktular. İşte (Temps - Tan) gazetesinin 17 teğrinin tarihli nüshası. Bakınız İstanbuldan aldığım bir telgrafı bu gazete benim Pastör enstitüsüne yarım milyon frank verdiğimi yazıyor... Halbuki bunun ne asit var, ne astar... Mecbur oldum, gidip işi düzelttim... «İsterim böyle bir iyilikte bulunmak amma mümkün değil» dedim... Sonra bizim gazeteler Pastör enstitüsünden biraz hafiflikle bahsettiler. Bu enstitünün en eski Türk talebesi sıfatıyla buna çok üzülürdüm. Son günlerde orada çalışan üç Türk talebe vardı. İki baytar, bir kimyager. Baytarlardan Kemal merhum (Sakağ) dan öldü. Bu üç talebe Pastör enstitüsüne kendi evleri gibi her şey ve her hakka sahip olarak çalışırlardı.

Bu imtiyaz geçenlerde ölen ve dünyamızın en büyük adamlarından olan Pastörün grafi hocam merhum doktor Roux'un Türkleri çok sevmesinden ileri geliyordu. Tam kırk beş sene evvel ilk Türk talebesi olarak girişip dört sene çalıştım bu müessesenin haklı haksız ve benim yüzümden hırpalanmasına içerilemedim desem yalandır.

922 de Pastörün doğuşunun yüzüncü yıldönümü münasebetle yaptığım bir (müsahabe) de de bahsettiğim ve 933 te bastırılmış tedavi seriyatı broşürlerinden birinde yazdığım gibi doktor Roux kendini fenne vakfetmiş, dünyamızın en tok gözülü ve kanaat sahibi bir adamı idi. Bu şöhratli adamın ziyaret ettiği yatak odasında yer tahata, pencereler perdesiz idi... Siyah demirden bir kışla karyolayı ve bir tahata masa ile bir de hasır iskemle bütün mobilyasını teşkil ediyordu.

933 te İstanbulba gelirken vedaa gitmişim 80 yaşım geçmişti. Sirtında uşağımıza verseniz güç alacağır bir kostüm vardı... Halbuki bu adam insanlığa sermaları ve ağırları ne büyük iyilikler etmişti. İstese ne çok para kazanabilirdi.

Lâkırından zeminini değiştirdik amma, ben Roux'un aşık olduğum için söyledim geçemedim. Bu sene 80 yaşım doldurduktan sonra vefat eden bu adamın yeri güç doldurulur...

Hasin ve dikbaşlı diye tanınmış olan Dr. Celâl Muhtar da hocası olan Dr. Roux'un hıtrasına karşı bile bu gün pek az talebeyle görülen şaşılacak bir bağlılık, bir saygı vardı... Ne iyi olurdu. Bugünkü gençlik te hocalarını karşı aynı bağlarla, aynı hayranlıkla ve saygıyla bağlansalardı böylelikle kültürümüzün ne kuvvetli bir unsur olurdu. Umulur ki, bu bağlar şimdi de eshisi gibi ve istendiği kadar pektir...

Doktora sordum:

— Burada ne yapıyorsunuz? — Gözlerimi tedavi ettiriyorum. Bir (atak) daha gelmesinden korktum için memleketi dönmüyorum, diyecesiniz ki burada daha mı iyi tedavi ederler. Belki... Çünkü burada bir çok tedavi vasıtaları var ki henüz bizde yok... Umit dünysanı ne yaparsınız?

Bir taraftan tedavi olunuyor, bir taraftan da ilmi araştırmalar yapıyorum. Gözlerim okumaya müsait olmadığı için aylıklı bir (okuyucu) tuttum. Sen Lüli hastanesi kütüphanesine gidip tıbbi eserleri okutuyorum. Size sade kendi hesabıma değil bir Türk için övünülecek bir keşiften bahsedeyim:

Ben bundan 42 sene evvel Paristeki (Sen Lüli) hastanesinde yaptığım müahalarla ve yazdığım eserlerle el ve ayak içlerinde husule gelen bazı yaralar zannedildiği gibi frengiden ziyade saçkıran nevinden parazitlerin yaptığını göstererek bunu tetkik etmek lâzım geldiğini ileri sürmüştüm.

Bir çok memleketlerde bu mesele tetkik edildikten sonra bugün artık benim hakkı olduğum meydana çıktı. Gençlerde bu bahse dair Almanyada bazı bir titante bu için (pionnier) si

ÖKONOMİ

Oda bütçesi Daraltılacak

Yeni bütçe çarşamba günü görüşülecek

Ticaret ve sanayi odasının yeni sene bütçesi hazırlanmaya başlanmıştır. Odanın önmüzdeki yıl bütçesi, biraz daha daraltılacaktır.

Bunun için yapılan tetkikler bitirilmeye üzeredir. Bazı kısımlarda iyiden iyeye tasarruf yapmak zarureti hasıl olmuştur.

Yeni bütçe, oda meclisinin bu çarşamba günü yapacağı toplantıda görüşülecek ve tasdik edilme üzere bakanlığa gönderilecektir.

Meclisin bu seferki iktidamında, bundan başka, lâstik - deri raporu, zeytin üreği nazımname projesi etrafında görüşmeler olacaktır.

Türk - Yunan ticaret anlaşması

Türk - Yunan ticaret anlaşması yarından itibaren tatbik sahasına girecektir.

Anlaşmanın tatbiki için lazım gelen bütün hazırlıklar bitirilmiştir.

Lohistan mal istiyor

Lohistandan bir firma, memleketimizden üzüm, incir, fındık ve zeytin yağ istemek üzere Türkofise müracaat etmiştir.

Bu firma, memleketimiz ihracatçıları ile münasebet tesis etmek istediğini bildirmektedir.

Muğlada tutulmuş kalmadı

MUGLA, 13. A.A. — Şimdiye kadar vilâyet içinde tutulmuş kalmamış gibidir. İskartalar da satın almaktadır. Bunların alazeri yirmi kuruştur.

Ruam Muayenesi bitti

Vilâyet hudutları içinde ne kadar hayvana bakıldı

Vilâyet ve belediye hudutları da dahilinde iki aydan beri devam eden ruam mücadelesi bitmiştir. Şimdiye kadar 799 hayvana malin tatbikatı yapılmış ve 251 ester ve emr kep te muayene edilmiştir. Bu suretle vilâyet hudutları dahilinde 1050 hayvan elden geçirilmiştir. Belediye hudutları dahilinde de 8200 hayvanın kanı alınmış ve 6 bini müteceviz katır ve emr kep muayene edilmiş ve belediye hudutları dahilinde de 14 bini müteceviz hayvan elden geçirilmiştir.

Vilâyet tarafından bu hayvan sahiplerine vaka verilmeğe başlanmıştır. Bu vesikalar hayvan alm ve satımında kullanılacaktır. Şüpheli hayvanlar bir daha elden geçirilecektir.

Yeni müessisi doktor Muhtar'dır. Diye yazıyorlar... Bir çok eserlerde bu hastalığın mahiyetini ilk keşfetmiş bir adam olarak isim geçiyor...

Bu benim için şahsi bir mükâfat olmakla beraber, Türkler için de iyi bir şeydir. Ben her şeyden evvel doktorum ve hocayım. Hocalıktan istifa etmememe sebep Tip fakültesinin nazımnamesine tevaccüz ederek bir takım yolsuz tayinler yapılmış olmuştur. Bundan 25 sene evvel ya İdam, ya Tanin gazetesinde yazdığım bir makede binası ne kadar mükemmel olursa olsun hastası kalmaya mahkûm olan Haydarpaşadaki Tıbbiye mektebinin mutlak İstanbul tarafına geçirilmesini istemiştik. Dediyim yirmi beş sene sonra kabul edildi. Lâkin o zaman da yazdığım gibi tıbbiyenin Haydarpaşada oluşundan dolayı yapılan masraflardan tasarrufun bir kısmını hastanelere gidip gelmeleri için talebe vermedim.

Ben 1889 da Pariste iken biz günde gittiğimiz hastanenin uzaklık, yakınlığına göre birden üç franga kadar para verirdik. Şimdi 6 - 12 frank veriyorlar... O zaman ben altı ayda 178 frank almıştım. Hayatımda en çok hoşuma giden kazanç bu oldu. Etfal hastanesi Cerrahpaşa arasında gidip gelen genç tıbbiyelilere mutlaka gündelik vermek lâzımdır. Yoksa çocuk parasızlıktan kurları takip edemezler...

Doktoru selâmlıyarak ayırdım. Memleket hakkında hasretle karışık hayrî dileklerde bulundu. 68 yaşında, gözleri pekaz gören ve yazıyı güçlük ve pertavsızla ancak okuyabilen bu adamı biz bir tamahâr, bir hasis ve biriktiren bir paragöz sanırdık. Ne yanlış görüş! O bu halinde hâlâ ilim adamı olarak yaşıyordu. Ona yabancıların esirgemediği saygıyı bizim hiskanmamız abes olurdu.

Arasra zenginliğinden ve hasisliğinden tutturarak halka daima kötü işıklar altında göstermede zevk bulduğumuzu Dr. Celâl Muhtar hakiki çehresine bir ilim adamı, bir Türk âlimi olarak halka ve yeni neste tanıtması bir vazife bildim. Geç te kalmış olsak bu borcun ödennmiş olamızı bir kazançtır değil mi? Zengin, hasis ve tamahâr memleketimizde birden fazladır. Amma kaç tane ilim kâşifi var ki!

B. FELEK

BELEDİYEDE

935 nüfus Sayımı

Bütçeye para kondu, evler yeniden numaralanacak

1935 yılında yapılacak nüfus sayımı için belediye hazırlıklar başlanmıştır. Evlere konacak yeni numaralar için, fen heyetinde mühendisler ayırlmıştır. 1927 nüfus sayımından beri, İstanbul bina itibarıyla çok değişmiştir. Birçok yeni binalar yapılmış, evvelce bina olan yerler, yangınlar dolayısıyla arsa haline gelmiştir. Yeni numaratajda evlerin numaraları değiştirilecektir. Nüfus sayımı işi için bütçeye para ayrılmıştır.

Memurlara ucuz odun ve kömür

Belediye kooperatifi, memurlara kırsık ihtiyaçları olan odun ve kömür vermiştir. Kooperatif hem ucuz fiyatla, hem de taksitle vermektedir. Kooperatifin memurlara odun kömür dağıtması, piyasaya tesir etmiştir. Geçen senelerde, bu zamanlar odun kömür daha pahalıya satılıyordu. Bu yıl, fiyatlar daha pek fazla bir yükseldik görülmemektedir.

VILAYETTE

Saylav seçimi

Yarın akşama kadar defterlerin yazılması bitecek

Mebus intihabı kanununda yapılan tadilat dolayısıyla mütehibi sanilerin kaç kişi nisbetinde seçileceği hakkında bazı vilâyetlerce tereddüt edilmiştir. Dün Dahiliye Bakanlığında vilâyet gelen bir emirde kanunun mütehibi sanilere ait maddelerinin değiştirilmediği bildirilmiştir. Binaenaleyh Eski nisbet olan 250 mütehibi evvelce yazılan bir mütehibi sanii seçilecektir.

İntihap defterlerinin doldurulmasına devam edilmektedir. Yarın akşama kadar defterler bitirilecek ve pazar günü netice Dahiliye Vekâletine bildirilecektir.

Bu yıl fidanlar parasız verilecek

Ziraat müdürlüğü, fidanlık enstitüsünden fidan isteyenlerin taleplerini yazmaktadır. Ancak bu sene enstitüden parasız fidan verilecektir. Yeni açılacak yer ve boylarına göre 15-30 kuruşa ve asma çubukları 40 paraya verilecektir.

Sovyet Rus Ziraat mütehasısı M. Zaraski Ankara'dan şehrimize gelmiş ve Büyükşehirdeki fidanlık enstitüsünü gezmiştir. Mütehasıs fidanlığı beğenmiştir.

Küçük haberler

(Çocukları koruma kurumu) Şişli nahiye kolu pazartesi günü saat 19 da Şişli halk fırkasında kongresini yapacaktır.

İsveçin Moskova, Tahrân, Bağdat elçisi olan Mösöy Baron Eric Güllentime, Tahrandan İstanbula gelip Berlin'e gitmiştir.

İsveç veliahtı prens Güstav Adolfun şarka yapmaktaki olduğu seyahatte mahiyetinde bulunan Mösöy Prytz Berlin'den İstanbula gelmiştir. Buradan Berlin'e gidecektir.

Çocukları koruma cemiyeti şehrimizdeki ilk mekteplerde fakir bulunan çocuklardan (80) tanesine kıyafet palto vermiştir.

Çocuk esirgeme kurumu İstanbul merkezince tertip edilen kostümlü balo 22 şubat'ta verilecektir.

Tirpan

Ezilen bir sınıf: Şoförler

Bir kaç yıl evvel İstanbul belediyesinin numaraları taşıyan iki bine yakın taksit otomobilinin yarısı bugün garajlarda çürüyüp gidiyor.

Bu o demektir ki Türk parasının göze görünür büyük bir parçası bir paslı demir külçesine haline gelmiş, bir çok Türk sermaye sahiplerinin elleri boğürlerinde kalmıştır.

Gazetelerin gelip geçici günlük havadisleri arasına karışan bu acı hadisenin ekonomik bir mesele olduğunu belki bu işle uğraşan otoriteler bile anlamamışlardır.

Sekiz yüz otomobilin işe yarar bir halde iken garajlarda çürümeleri ve bugün piyasada çalışan şoförlerin de belediye vergilerinden şikâyet etmeleri yalnız bir işsizlik meselesi değildir.

MAARİFTE

Mekteplerde Askerî dersler

Zaif not alanlar sınıfta geri bırakılacaklar

Maarif Vekâleti, bütün tise, orta ve muallim mekteplerine askerlik dersleri için mühim bir karar almıştır. Bu tamime göre:

1 — Şimdiye kadar ihtiyari olan askerlik dersi bundan sonra mecburidir.

2 — Her yaz tatilinde bütün talebin kampa iştiraki mecburidir.

3 — Bütün derslerden iyi numara aldığı halde yalnız askerlik dersinden hafif not alan talebe sınıfta ipka kalır.

4 — Şimdiye kadar yalnız ikinci devrede gösterilen askerlik dersi ve tabikâtı birinci devrede de gösterilecektir.

5 — Askerî derslerde talebe, bilhassa, zehirli gazların kullanma tarzları, bu gazlardan korunma çareleri öğretilecek, bu mevzular üzerinde konferanslar verilecektir.

Yirmi muallimin işine nihayet verildi

Maarif inzibat meclisi toplanarak devamsız muallimlerin vaziyetlerini araştırmıştır. Enebi ve ekalliyet mekteplerinde devamsızlık gösteren 20 kadar muallimin işine nihayet verilmiştir. Bunların yerine, Muallim mektebi mezunları tayin edilmiştir. Bundan sonra, meşru mazereti olmadan, devamsızlık gösteren muallimlerin vaziyetlerine nihayet verilecektir.

Mekteplere fitr ve zekât zarfları gönderildi

Tayyare Cemiyeti mekteplere her yıl olduğu gibi, sadaka fitr ve zekât zarfları göndermiştir. Talebe zarflarına işine ayrılabildiği kadar para koyacaktır. Mekteplerdeki fakir çocukların gününü kırmamak için, bu gibi çocuklara da birer zarf verilecek ve onların da hiç olmazsa kırk para koymaları, mektep idareleri tarafından temin edilecektir.

Gidasız çocuklara yardım

İlk mekteplerde okuyan 7 bin gidasız çocukta bu sene ancak 2 bin çocuğa, haftada iki gün yalnız öğle yemeği verilebilecektir. Yemek verilmesine önmüzdeki aybaşında başlanacaktır. Hilâlihaşmer cemiyetine hayırsever kimseler teberriide bulunurlarsa, yardım genişletilecektir.

Mezunen Ankarada bulunan, İstanbul Maarif müdürü Bay Haydarm bugün şehrimize dönüşme beklenmektedir.

Tramvay parası

Komisyon tarifeyi olduğu gibi bıraktı

Tramvay tarifelerini yapacak olan Nafia başmüfettiği Bay İbrahimin başkanlığı altındaki komisyon işini bitirmiş ve eski tarifeyi olduğu gibi bırakmağa karar vermiştir.

Binaenaleyh tramvay ücretleri ne azaltılmı ve ne de çoğaltılmı. Şirketin hesaplarının tektikinden elde edilen netice budur. Bu netice nafia bakanlığına bildirilmiştir. Son söz nafianındır.

Kadıköy su şirketi tarifelerini tetkik edecek olan komisyon da ay başında toplanacaktır.

MAHKEMELERDE

Adliye koridorunda bir dayak

İki kadın bir kadını anahtar ve iskarpinle yaraladılar

Dün adliye koridorlarında bir dayak hâdisesi olmuş, iki kadın bir başka kadını anahtar ve iskarpin ile yaralamışlardır.

Yaralanan kadın, Ayşe, yaralıları da Seher ve Ayşe adlı diğer iki kadındır.

Yaralanan Ayşenin kız kardeşi Safiye ile kocası arasında üçüncü hukuk mahkemesinde bir duruşma vardır.

Yaralanan Ayşe ile Seher mahkemesinde Safiye'nin aleyhine ve kocasının lehine şahitlik etmişlerdir. Mahkemenin çalınca Safiye bu iki şahit kadımla ağır kavgası yapmaya başlamış, Ayşe de kardeşini arkalamak için avaya girmiştir.

Buna kızzan Seher ile diğer Ayşe de bir anahtar, diğeri aygırdan çıkarılmış iskarpin ile Ayşeye hücum etmişler ve kadıncığı kafasından kanlar fışkırtmaya kadar dövmüşlerdir.

Nihayet adliye polisi işe karışmışlar, dayak yiyen kadımla, dayak atan kadımları da alıp adliye jandarma karakoluna götürerek haldarında tahli-kata başlamışlardır.

Hırsız

Halı, çikolata ve saire çalmaktan suçlu Hasan ve Hüseyin diye iki adlı bir adamın dün ceza mahkemesinde duruşması yapılmış, suçu sabit olmuş, müddetümmi cezasını istemiştir. Mahkeme başka güne bırakılmıştır.

Dilenci

Dilencilik yapmaktan suçlu Veysel adlı bir adamın dün sulh ceza mahkemesinde muhakeme edilmiş, iki hafta müddette belediye hizmetinde çalıştırılmaya mahkûm edilmiştir.

Yeniden tevki

Pul satılmadan ihtilâs yapmaktan suçlu olup evvelce mevkufluk serbest bırakılan Eşref dün ağır ceza mahkemesi kararına tevki edilmiştir.

Bir evlenme meselesinden çıkan cinayet

Beşiktaşta bir evlenme meselesinden dolayı kendilerine kız kardeşini vermek istemeyen Celâli öldürmekten suçlu Hacı ve Halkı isimli iki kardeşin muhakemelerine dün ağır cezada devam edilmiş, Aliye adlı bir kadımla bir doktorun şahit olarak getirilmesi için duruşma başka güne bırakılmıştır.

Fuhsa teşvikin cezası

Fuhsa ve fuhsa teşvik suçundan dolayı birinci ceza mahkemesinde dün Galatada Oranya Lily ve Sinyura isiminde iki kadın birer sene hapse ve elliser lira para cezasına mahkûm edilmişlerdir. Mahkeme masrafı da kendilerinden almaktadır.

Dünkü hava

İSTANBUL, 13.A.A. — Sıfır derece hararete ve deniz seviyesine indirilmiş barometre bu sabah saat 7 de 764, 14 te 765, derece hararet 7 de 8,5, 14 te 12,5, azami hararet 12,5, asgari 7,5. Rüzgâr mütehavil ve sakin esmiştir. Azami sürati saniyede 2 metreye çıkmıştır. Dün akşamki yağmurun miktarı 1,8 milimetredir.

BORSA

(13 Bankasından alınan cetveldir) 13 K. Evvel 934

AKŞAM FİYATLARI		TAHVİLAT	
İSTIKRAZLAR		Ruhtun	17 50
Latikraz dahlil	94,25	An. Müessil	49,70
1933 Ergani	97	An. Tahvili I, II	45,85
Kuponuz	27,95	An. Tahvili III	46
" II	26,65		
" III	26,85		

ESHAM

13 Bankası Nama	10	Reji kuponuz	2,20
" Hamiline	10	Telefon	10,60
" Müessil	95	Terkos	18,60
Türkiye Cumhuriyet Bankası	57,50	Cimento	13,10
Tramvay	30,50	İttihat dey.	13
Anadolul Hisse	28	Sark dey.	0,67,50
Sir. Hayriye	16	Balya	1,55
		Sark m. ezza	4,65

ÇEK FİYATLARI

Londra	622,75	Prağ	18,97,90
Paris	12,03	Belgrat	34,95,32
Milano	9,29	Moskova	10,89,50
Nyonyor	79,38,30	Berlin	1,97,63
Cenevre	2,45,25	Varşova	4,19,75
Atina	83,89	Budapeşte	4,16,97
Brüksel	3,39,70	Madrid	5,81,75
Amsterdam	1,17,32	Bükreş	78,96,50
Sofya	66,21,87	Viyana	4,29,86

NUKUT (Satış)

Kuruş	Kuruş		
0 F. Fransız	169	20 l. İsviçre	815
1 Dolar	125	1 Peneta	18
1 Kur. Çek	98	1 Mark	43
1 Şile Av.	23,50	1 Zloti	22
1 İsterlin	625	20 Ley	17
20 Liriv	213	20 Dinar	58
20 Leva	115	1 Cernovic	—
20 F. Belçika	23	1 Altın	9,32
20 Drahmi	24	Mecidiye	41
1 Florin	83	Banknot	240

TAN

MILLİYET'in yeni adı olacaktır.

B. Cahit KOROGLU

Günün Golgesi

Para siyasamız

Başbakan General İsmet İnönü tutum değişikliği dolayısıyla çok dik-kate sayan bir nutuk söyledi. Ve bunlarla yurdumuzun iç ve dış siyasasındaki emniyeti, ekonomiyi varlığını gözümüzün önüne yansıtmış oldu. Başbakanın her sözü üzerinde ehemmiyetle durulacak ayrı bir mevzudur. Onun için biz bu yazımızda yalnız altın meselesini ve Türk parasının vaziyetini tetkik edeceğiz.

Başbakanımız diyor ki: "Cumhuriyet Merkez Bankasının altın mikdarı bu sene zarfında da artmıştır. Geçen sene bu vakitler mevcut altın, ortada dönen ve tedavül eden kâğıt paraya nisbette yüzde 15 tutuyordu. Bugün aldığımız malûmata göre bu mikdar yüzde 16,5'ğe çıkmıştır."

Fihakika bu mühim bir teza-yüttür. Çünkü birçok memleketlerde, meselâ Almanyada altın karşılığı son zamanlarda artmış, bilâkis eksiliyor. Sonra meselâ dünyayı saran büyük ekonomi buhranı karşısında parası oynak olan birçok memleketlerdeki altın sahipleri bunları parası sağlam olan yerlere ve bu meydana altın esasını kabul eden memleketlere gönderiyorlar. Bunun için Fransada Poincaré tarafından frangın istikrarını temin olunduktan sonra bütün dünyanın altınlar, buraya toplanmaya başladı. Ve Banque de France bu altın hücumu karşısında ne yapacağını şaşırıyor. Gene aynı sebepten dolayı Belçikada Banque National'in çıkardığı kâğıt paranın mukabil olarak yüzde 68,5 altın vardı. Bu kadar altın fazlalığı bu memleketler için bir servet olmakla beraber, büyük bir tehliktir. Çünkü eğer dünyadaki ekonomi buhranı yavaş yavaş ortadan kalkacak olursa bu memleketlerdeki fazla altın nihayet geldiği yere veyahut daha ziyade emniyet ve iş görebileceği bir yere gidecektir.

Dilenci

Altın çok altın memleketler, harice altın mukabil kredi açmadıkları müddette, bu altınların bekliliği vafesini görmüş olacaktırlar.

Türkiyenin bütün acın para siyasası içindeki sağlan mevki nazarı itibara alınca Cumhuriyet Merkez Bankasının bu altın mevcudu çok iyidir. Ve bu artış paramıza olan emniyeti göstermekle beraber, Türkiyeyi bir altın bekçisi vaziyetine de sokmamaktadır.

Kaldı ki Başbakanımızın söylediği gibi "biz kâğıt paraların kanunen henüz daha karşılık ta ilân etmedik..."

Eğer biz münhasıran altın biriktirmek, yani milletler arasında alışverişte mümkün olduğu kadar az satın alarak çok satmak gibi dar bir düşünce ile hareket etsek idik daha çok altın biriktirebilirdik...

Biz Colbert'in bir vakitler Fransada tatbik ettiği bu usulün mahzurlarını biliyoruz. Colbert'den önce ne kadar, Mercantilisme'i tatbik eden memleketlerin ne vaziyette düştüklerini de görüldük. Biz memleketle yalnız kıymetli madenlerin ve taşların girmesini düşünmüyoruz. Biz memleket dahiline iş girmesini ve memleket dahilinden iş çıkmasını istiyoruz. Ancak bu bize ekonomik yolda bir kâr temin edebilir. Altın bekçisi olan memle

Haftanın Siyasası

Sar anlaşması

Hafta arası toplanan Milletler Cemiyeti Konseyi dünya barışlığı bakımından iki mühim karar verdi: İlk önce Sar meselesini halletti. Sonra da Yugoslavya ile Macaristan arasındaki davayı her iki taraf da kabul edilebilecek bir şekilde bağladı. Her iki meselesinin de mahiyetini saygıdeğer okuyucularımız bilirler:

Sar'da 1935 yılı ilinci kârun ayının on üçüncü günü araya müracaat yapılarak. Bu araya müracaatta Sar halkı şu üç şikâyetini bir arada dilemişlerdir: 1—Almanya'ya bağlılık. 2—Fransa'ya itihak etmek. 3—Şimdiki beynelmül idareyi devretmek.

Bu noktalar bir ihtilâl yoktur. Ancak araya müracaata kadar ve bilhassa araya müracaat sırasında asayiş bozulacak olursa bu asayiş kim iade edecek? Sar on beş yıldan beri Milletler Cemiyetinin idaresi altında bulunduğuna göre asayişten mes'ul olan da Milletler Cemiyetidir. Ancak Milletler Cemiyeti 1926 yılında bu asayiş muhafazası vazifesini Fransaya taşıtmıştı. Fransa o zamandanberi, asayişin muhafazası icap ettirirse Sar'a silah kuvveti müdahale hakkını muhafazası ettiğini bildirmekte idi. Almanya 1926 yılından beri vaziyetini değiştirmiş ileri sürerek Fransız askerlerinin Sar'a girmesine muvafakat edemeyeceğini bildirdi. Fransa ile Almanya'nın arası açıldı.

Milletler Cemiyeti namına bu işi Roma'da teklif eden Uçler komisyonu tarafından hazırlanan rapor teklif edilirken Konsey, bu nazik mesele hakkında bir karar verdi. Daha önce üzerinde anlaşılacağına şüphe edilmeyecek olan bu karara göre, Fransa asayiş bozulacak olursa, Milletler Cemiyeti namına yalnız başına hareket etmekte vazgeçmektedir. Yani 1926 yılında kendisine verilen hakları terk ediyor. Bunun yerine Sar'a İngiltere, İtalya, İsviç ve Hollanda asker göndermektedir. Hatta asayiş bozulmasını beklemiyerek 1500 İngiliz, 1300 İtalyan, 250 İsviç ve 250 Hollanda asker Sar'a gitmek üzere şimdiden yola çıkmışlardır. Sar'da asayiş muhafazası Milletler Cemiyetine düşen bir vazife olduğuna göre, şimdi gönderilen asker kuvvetinin Milletler Cemiyetini yalnız Fransız askerlerinden ziyade temsil edebileceğine şüphe yoktur. Sar içindeki bu anlaşma Fransa ve Almanya arasındaki münasebetler üzerinde iyi bir tesir husule getirmiştir.

Yugoslav - Macar davası

Milletler Cemiyeti Konseyi'nin ikinci mümin iş Yugoslavya ile Macaristan arasındaki dava hakkındaki karar vermektedir. Fihalkıda dava henüz nihayetlenmiş değildir. Ancak şük için bir tehlike olmaktan çıkmıştır. Karar ile hem Yugoslavya manen tatmin edilmiş oluyor, hem de Macaristan'ın haysiyeti rencide edilmiyor. Esasen Milletler Cemiyetinin de karşılaştığı vazife bu idi.

Kral Aleksandr'ın ölümü hakkında duyulan acı bütün devletler tarafından bir defa daha tekrar edildi. Bu mesele üzerinde devletler arasında iki fikir yoktur. Bundan sonra Yugoslavya'nın iki dileği üzerinde duruldu. Yugoslavya'nın şunları istediği anlaşıldı:

1—Macaristanın suçlu olduğunun kabul edilmesi.
2—Hericde beynelmül tethiş hareketlerine mani olmak için tedbir alınması.

İkinci mesele bir Yugoslav meselesinden ziyade bütün devletler arasında olan bir meseledir. Beynelmül tethişler için büyük bir tehlike olmağa başladılar. Bu tehlike ancak bütün devletlerin elbirliği ile izale edilebilir. Bu mesele ile meşgul olmak için on bir devlet muhabesinden mürekkep bir komisyon teşkil edildi ve bunun raporuna göre de İngiliz murahhası Mr. Eden tayin edildi. Macaristan'ın mes'ul tutulması halk arasındaki Yugoslav talebine gelince; bu, oldukça hararetle münakaşaya sebep oldu. Fransa Yugoslav tarafını, İtalya da Macaristanın tarafını iltilzam etti. İn-

giltire bitaraflığını muhafaza etti. Ancak nihayet bir formül bulundu. Bu formüle göre, Macaristan hükümetinin şu değil, fakat bazı Macar memurlarına ihmalleri görüldüğü teslim edilmektedir. Bu, Yugoslavya'ya tatmin ettiği gibi, Macaristanı da rencide etmiyor.

Yugoslav - Macar davası Milletler Cemiyeti Konseyinin bu karar ile artık tehlikeli bir mesele olmaktan çıkıyor. Bir oturuşta iki nazik meseleyi halletmekle Milletler Cemiyeti Konseyi sulh uğrunda en hayırlı işi yapmış oluyor.

Fransız Siyaseti ve Avrupa

Şimdi bütün dünyanın aklına ile beklediği şudur: Acaba bu iki mesele üzerindeki anlaşma, Avrupa'nın büyük devletleri arasındaki münasebetler üzerine nasıl bir tesir yapacaktır? Bu iki mesele ile ya doğrudan doğruya, yahut ta dolayısıyla alakadar olan büyük devletler Almanya, Fransa ve İtalya idi. Fakat büyük devletler arasındaki münasebetler birbirinden ayrı ve müstakil olarak teklif edilemez. Fransanın Almanya ile münasebeti, Fransa'nın Rusya ile münasebetine o da Rusya'nın Almanya ile münasebetine bağlıdır. Beynelmül münasebetlerin düğüm noktası, Fransız harici siyasetinin takip edeceği istikamettir. Fransa'da ötedenberi mevcut olan iki cereyan vardır: 1—Fransanın Almanya ile temas ederek anlaşmağa çalışması. Bu, Briand'ın siyaseti idi. 2—Diğer taraftan Herriot'un terviç ve Barthou'nun da tatbik ettiği bir siyaset te Fransanın Rusya ile beraber yürümesidir.

Şimdi Fransa bu iki yolun ayrıldığı noktaya gelmiş bulunuyor. Hariciye bakan Laval'in henüz bir karar vermediği anlaşılacaktır. Çünkü bir taraftan Rusya ile bir itilâf imzalamıştır. Bu itilâfa göre, Fransa ve Rusya şark misakı imzalanıncaya kadar bu misakın aktini müstakilettirecek hiç bir harekette bulunamayacağı taahhüt ediyorlar. Gerçi bu Rusya ile imzalanmış bir itilâf değildir. Ancak herhalde Fransanın Rusya ile çok iyi münasebette olduğuna delâlet eder.

Diğer taraftan M. Laval'in Sar içinde anlaşmak için gösterdiği emile ancak Briand tarafından gösterilebilir. Bu da Almanya ile anlaşmağa doğru bir temayül olduğunu gösterir. Fransa Rusya ile Almanya yani garp Lokarnosu ile şark Lokarnosu arasında sallanıyor. Bir veya diğer yolu takibe karar vermiş değildir. Avrupa sulhü bakımından en hayırlısı bunların her ikisini de telif edebilmektir.

Hâlâ beynelmül borçlar

Yarın birinci kârunun on beşi. Avrupa devletlerinin Amerika'ya olan borçlarının tediyesi vadesinin geldiği gün. Bu borçların tarihini muhterem okuyucularımız hatırlarlar. Galip devletler Almanya'dan tamirat borcu aldıkça Amerika'ya olan borçlarını da ödemekte idiler. Almanya tamirat borcu ödemesince İngiltere, Fransa ve İtalya da Amerika'ya olan borçlarını tediyeye etmeye karar verdiler. Ancak Amerika bu mahsup mamesinesini kabul etmedi. Devletler buna rağmen borçlarını tediyeye edeceklerini bildirdiler. Amerika bu borçları ilga edilmiş telâki etmediğinden her vadesi geldiçe borçlularına hatırlatılmaktadır. Bu defa gene hatırlattı. Onlar da şu cevabı verdiler: «Tediye edemeyeceğimizi ilk defa olarak bildirdiğimiz zaman ki vaziyet değişmemiştir. Bunun için bu defa da tediye etmekte mazuruz.»

Amerika borçları feshedilmemiş telâki etmekte beraber, bu borçların bir defa daha Amerika'ya tediye edileceği çok şüphelidir.

Habeşistan - İtalya

Habeşistanda İtalya askerleri ile Habeşler arasında vukua gelen bir hudut çarpışması büyük heyecan uyandırdı. Bu heyecanın sebebi, hâdisenin ehemmiyetinden ziyade İtal-

Öz dilimizle

İsmet "İnönü," nün son Trakya gezintisi

Başbakan İsmet İnönü, Trakya'da üç gün süren bir yolculuk yaparak Ankara'ya döndü. Bu yolculuk, Edirne'den Çorlu'ya kadar, bütün Trakya'da, görülmemiş bir sevinç uyandırdı. Başbakanın uğradığı yerlerde, kamu sanki yeni bir kurtuluşun bayramını yapıyor gibi, güldürleri omuzda bayrak, geceleri, elde ışık; «İsmet» in geçtiği yollara döküldüler.

Trakya, bu özeni cumburluk kurduğuna güne kadar iletir gelen beylik adamlarının hiç birinden görmemişti. Edirne, bir üvey oğul gibi, idi. Kimseye uğramaz, «Nicesin?» diye sormazdı. Köylü arasında boy gösterenler, jandarma çavuşu ile vergi «tahsilatı» ları idi. Bunlar da yalnız bac almağa, beleşten kendilerini beslemeğe gelirdiler. Trakya köylüsü, zengin bir ovanın ortasında, yarı aç, yarı tok, yaşamağa alışmıştı. Ancak, onun başlıca düşüncesi, sınır boyundan ötürü idi. Bu sınır boyu, sık sık değişir; Edirne üç beş yılda bir, yabancı gizmeler altında kalıp çöğünürdü. Köylüklerin yaşayışı geceli gün - düzlü korkulu bir düş içinde geçiyordu.

Bu yüzden; ata yurduna, kimse ismanca olmuştur. Trakya'da yıllardanberi süren, nasıl analatayın, bir tedirginlik, bir yerleşememeçlik vardır.

Kulaklar kızırtı, eller titkette, bir yaşayış ki, böyle sürüp gitseydi, Trakya ovasında, taş üstüne taş omuz üstünde baş kalmıyacaktı.

«Atatürk» Türkiyesi, yurda, her işin başı baysallığı (emmiyet) soktu. Baysallık olmadıkça; gönüllerde süredir bir çalışma duygusu kök tutamıyacaktı.

General İsmet İnönü bu son Trakya gezintisi ile Trakyalılara ve bütün Türkiyelilere bir daha söylemiş oldu :

— Bu topraklarda «Bay» sizsiniz! Kiminiz ekip biçecek, kiminiz yapıpçık, kuruculuk edeceksiniz! Alışverişinizle, işiniz gücünüzle uğraşınız. . .

Yurdun büyük işleri bizim üzerimizdedir!

Cumhuriyet çağı, bütün özünü ulustan alıp, bütün gücü ile gene o (ulus) a dayanan bir varlıktır. Bu varlığın söyle - diklerine inanmak, öğütlerini tutmak gerek!

Yurdun bayındırlığı böylelikle başari - lacaktır.

M. Salâhaddin GUNGOR

TESEKKÜR

Avukat ve Madenci Ali Nihad'ın gerek cenaze merasimine iştirak etmek ve gerek mektup, telgraf vesaire surette beyan tazyiet eylemek lîfunda bulunan aile dostlarımıza ayrı ayrı cevap vermek imkânı zılgılı karşısında büyük elem - lerimize iştiraklerinden dolayı en derin minnettarlığımızla teşekkür ederiz.

İsmet, Nebahat, Nahid, Nejat

yanın ötedenberi Habeşistan halkında beslemekte olduğu emelleridir. İtalyanın Habeşistanda bir takım emelleri olduğu malumdur. Bu yüzden geçen yılın sonlarına doğru İtalya ile Habeşistan arasında bir harp te çıkmıştı. Ancak bu emellerin tahakkukuna mani Fransa olduğu zannediliyordu. Son zamanlarda Fransa ile İtalya arasında bir takım pazarlıklar yapılmaktadır. Söylendiğine göre Habeşistan da bu pazarlık mevzularından birini teşkil ediyordu. Hudut hâdisesi üzerine bu pazarlıkların neticelendiği ve Fransanın Habeşistanda İtalyaya serbesti verdiği zannedildi. Ancak şimdi anlaşılıyor ki çizilmeyen bir hudut ihtilâfından çıkan bir hâdiseden ibarettir. Hâdisede efrakında henüz tafsilât gelmemekte beraber, meselesinin azıcık izlem edildiği de anlaşılacaktır. Her halde şimdilik bir Habeş - İtalya harbi karşısında kalmıyacaktır. Maazafih bundan İtalyanın Habeşistandaki emellerinden vazgeçtiği gibi bir notice de çıkarılamaz.

A. Şükrü ESMER

Bugün M E L E K sinemasında. Dün görenlerin çok beğendiği, bugün göreceklerin çok beğeneceği misilsiz derecede nefis bir film gösteriliyor

DANS RÜYASI

Fransızca sözlü JOAN CRAWFORD
M. G. M. Filmi
Oynayanlar CLARK GABLE

Bugün saat 11 de tenzi'atlı matine

Öz Türkçe ile Bilmecemiz

Geçen haftaki bilmecemizi doğru halledenler arasında çekilen kurada birinciliği Vefa Lisesi sekizinci sınıf talebelerinden 545 Numaralı Bay Vedat Raufi, ikinciliği: Topkapı No. 15 Bay Turhan Cemil kazanmışlardır.

Matbaamıza kadar teyif ederek hediyele - ri almaları kendilerinden rica olunur.

Çeçen defaki bilmecemi - zin halledilmiş şekli

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

1	Ç	O	K	K	A	Ç	I	K	E			
2	E	L	K	K	E	L	I	T				
3	T	G	A	Z	S	I	R	A				
4	İ	E	R	İ	Ş	I	K	N	E			
5	N	N	K	N	N	M						
6	N	E	N	B	I	R	A	Z				
7	N	I	L	T	A	E	S	K	I			
8	E	N	K	A	Ş							
9	N	E	N	S	A	S	I					
10	F	I	L	N	S	I	L	M	E	K		
11	A	N	A	N	A	P	I	S				

Osmanlıca karşılıklarını yazdığımız kelimelerin öz türkçe hanelerine yerleştirilmez ve keserek «Milliyet» Bilmecesi emmurluğuna» gönderiniz. Bilmecemizi doğru halledenler arasında kura çekiyor ve kazanılan hediyeyle veriyoruz. Müddet: Pazartesi günü akşamına kadardır.

Yeni bilmecemiz

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												

Soldan Sağa:

- 1— Müddet 8 işaret sıfatı 2.
- 2— Sayt 2 Rabt edatı 2 Nasıl 4.
- 3— Nota 2 Afrikada bir nehir 3
- 4— Ziyade 3 Resim, cixye, harç 5.
- 5— Mısrda bir su 3.
- 6— Nedret, Atın dışısı 6.
- 7— Meyan 3 Ayrı yuvası 2 Şart edatı 2.
- 8— Haşer 4. Kamer 2.
- 9— Abus 4
- 10— Dünya 4. Gurup 5.
- 11— Garot, hücum, taarruz 4. bir renk 4.

Yukardan Aşağı:

- 1— Musiki aleti 5
- 2— Hane 2 Arka 3 Beyaz 2
- 3— İsim, şöhret 3. Tatlı değil 3.
- 4— Alaka, merbut 6. Selimülkalp 3.
- 5— Nota 2 Muni, alkolü, idmaş 7
- 6— Beyaz 2.
- 7— Gençlik 2. mahşul 5. bir harf 2.
- 8— Cedde 4 Valide 3. Alâ, meşakkat, ma - vera 2.
- 9— Ars 3. bal yapar 3.
- 10— Delil, isbat 5. Şart edatı 2.
- 11— Mebus, seçilmiş 6.

Oruç ayındayız, fitre ve zekât vereceğiz. Bunları kimseye verme, Tayare cemiyeti toplayacaktır.

Bu hafta SARAY Sinemasında

CONSTANCE BENNET ve FREDERIC MARCH

ÇELLİNİNİN MACERALARI

Filminde parlak muvaffakiyet kazanıyorlar.
FOX JURNAL hususî bir filminde: Prensese Marina'nın Dük de Kent ile izdivacı merasimi bütün teferruataile

RADYO

Bugünkü program

İSTANBUL:

12.30: Plak. 18: Çocuk saati; otel Tokatlıyan dan transimiyon. 19: Çocuk hikâyeleri. 19.30: Dünya haberleri. 19.40: Plak. tiyatro musiki. 20.30: Konferans. Tasarruf ve yerli malı haf - tazi. 21: Şiir. 21.15: Anadolu ajansı - borsa lar. 21.30: Orkestra. 22: Caz ve tango orkestrası. 545 Khz. BUDAPESTE, 550 m.
18.30: Plak. 19: Spor. 19.10: Stenografi der - si. 19.35: Şarkılar. 20.15: Dış siyasetine bir bak - ışı. 20.30: Sözlü. 21.10: Senfonik konser. 22.15 Haberler. 23.25: Dans musiki. 24: Çingene musiki.
686 Khz. BELGRAT, 437 m.
18: Çocuklara kültür fizik. 19.55: Muhte - lif. 20.10: Plak. 20.20: Haberler. 20.30: Milli neşriyat. 21: Konferans. 21.30: Zagrepten nak - lik. 23: Haberler. 23.15: Radyo orkestra. 23.30 Khz. VARSOVA, 1345 m.
15.15: Solist konseri. 18.50: Sözlü. 19.15: Salon musiki. 19.30: Konferans. 20: Şarkılar. 20.20: Aktüalite. 20.30: Cazband. — Muhtelif sözler. 21.15: Senfonik konser. (konser - vatuvardan) 23.30: Şiirler. 23.40: Konserli reklâmlar. 24.05: Dans musiki.
Khz. LEIPZIG, 382 m.
19.20: Şarkılar. 19.45: Mandolin ve gitar mu - sikisi. 20.45: Haftanın sporu. 21: Haberler. 21.15: Musiki. milli neşriyat. 22.10: Akşam konseri. 23.10: Haberler. 23.30: Robert Schu - manın eserlerinden C - dur 1 Tinci fantazi. 24: Operet parçaları.
Khz. PRAG, 470 m.
16.55: Orkestra. 17.45: Sözlü. — Kuartet konseri. 18: Ziraat. 19.10: Ameal programı. — Aktüalite. 20.10: Caz plâkırı. 20.30: Haf - fî musiki. 21.50: Senfonik konser. 22: Haber - ler. 23.15: Plak.
592 Khz. BERLIN 357 m.:
17 Hatif musiki, 19 Sözlü, 19.30, Şarkılar 20 Küçük radyo orkestrası, 20.40 Aktüalite, Haberler, 21.15 Şarkılar, 22.10 Eğlenceli kon - ser, 23, Son haberler, 23.20 Gece konseri. 592 Khz. VIYANA 507 m.:
18.15 Çocuk, 18.40 Piyano konseri, 19.10 Haftanın beden sporu, 19.35 Denizcilik, 19.55 eBele, 20.05 Haberler, 20.15 Noel şarkıları Koro ile şarkılar, 21 Tansil, 22.30 Haberler, 22.55 Piyano konseri, 23.30 Haberler, 23.50 Neş'eli Konser, 24.50 Kuartet konseri.

VEFAT

Abdülazizin ikinci Mabeyincisi Mer - hum Bay Fahri refikası eski Ziraat ve ticaret nezareti Maadin müdiri Bay Şevket ve avukat Bay Arifinin kayın valdeleri ve Anadolu ajansı hesap işleri müdiri Bay Cemil Zühtü'nün ve avu - kat Bay Cevdet Fahrinin büyük kayın valdeleri Bayan Tirezad vefat etmiştir. Cenazesi bugün saat onbir buçukta K - zıltoprak İhlamurda Kalamış caddesinde kaldırırlarak cenaze namazı Zühtü paşa camiinde kıldıktan sonra Erenköy Sah - rayı cedit Kabristanına defnedilecektir. Ailesinin duyduğu derin acılara iştirak ederiz.

Bugün I P E K Sinemasında
Heyecan ve dehşetle dolu
muazzam süperfilm:

İSİMSİZ ADAM

Fransızca sözlü M. G. M. filmi

Baş rollerde:

ELİZABETH ALLAN - LEWIS
STON ROBERT MONTGO
MEREY

Bugün saat 11 de tenzilâthi
matine vardır.

Senenin en büyük filmi

ÇARDAS FÜRSTİN

Dünyayı dolaşan meşhur operat
MARTHA EGGERTH

PAUL HÖRBIGER
Young of the Olden days
Young of the Olden days

Us sağlığını koruma kurum toplantısı

Türkiye us sağlığını koruma ku - rumu (Türkiye akıl hifzeshahası cem - yeti) her sene olduğu gibi bu sene de büyük bir ilmi kulluyat yapacaktır.

Prof. Fahrrettin Kerim Gökaym baş - kanlığı altında yapılan merkez heyeti toplantısında kurultayın ikinci kaun - nunun onuncu parçembe günü yapılma - na söz kesilmiştir.

Kurultayda memleketin mütehas - siner ve ruh hekimleri, terbiyecileri bulunacaktır. Konuşulacak raporlar şunlardır:

- 1— Sağlam ve hasta adamlarda ça - lışma gücünün ölçülmesi prof. Fahrret - tin Kerim ve Dr. Aliye Rıza.
- 2— Psikofiziğin değeri Dr. Hü - sayin Kenan.
- 3— Us sağlığını koruması ve ö - kola helimliği Dr. İbrahim Zati.
- 4— İpermotifler (çabuk kızanlar) Dr. Cevat Bil.

1935 temmuzunda Brükselde toplan - cak Avrupa itihadi hiyeyen mental kor - gresine de davet gelmiştir.

İllî tefrika: 43

Katran Kazanı

Müellifi: Nazmi Şehap

den gazeteyi kaptı. Ve o ilk şaşkınlıktan kurtuluncaya kadar bir yıl dırım süratle son kısmına göz gez - dirdi.

— Ooooh... çok şükür..
Rahatlanmıştı. Gazeteyi hayretle kendisine bakan sahibine iade etti.

— Çok naziksiz beyefendi! — diye mırıldandı — Terbiyesizliği mi af buyurunuz!

Ve bir cevap vermesini bekleme - den tramvaydan atladı, çünkü me - chül adamın gözlerinden sabrının sonuna geldiğini, hani nerdeyse bomba gibi patlayacağına anla - mıştı.

Kendini daldırması gidiyordu. Bir el göğsünden itince bir homurdan - ma işitti:

— Öüne baksan a be birader! Dalgınlıkla bir kadının ayağına basmıştı. Zavallının nasırı mı var - dı ne? Kıvrım kıvrım kıvrıyordu.

muştı. Kadıncığız oğlunun bir aşk buhranına kurban olmasına zerre kadar ihtimal veremediğini söyle - mişti. Demek ki Cavit Calibeye kar - şı duyduğu ümitsiz sevgiyi hiç kim - seye çıkartmamıştı..

Buraya gelince beyinde bir şü - phe kurtlandı:

— Sakın Ömerofa söylemiş olma - sım! Eğer o gevezeye çıtlattıysa yandı.

Sonra kafası yavaş yavaş bir baş - ka tarafa saptı. Ceberini yokladı. Arapkirilinin, bir Çin mandarininin fermanını andıran kart vizitini buldu.

— Musul hanı... — diye mırıl - dandı — Musul hanı birinci kat numara sekiz dokuz... alâ.

Ve yüzüne lâkayit, neşeli bir hava vererek postahaneyi geçti, tütüncüyü dolandı. Üzerinde kırmızı boyalı, küçük bir tahta tabelâ sallanan bir kapıdan daldı. Geniş bir taş merdivenden çıkarken, gözü ne trabzanlara arkalarını dayamış iki kız ilişti. Bunlar şakrak şakrak güllüşüyorlardı. Onu görünce, cid - dileşmeye, mahcup bir eda takı - mağa çalıştılar. Fakat bu gayretleri pek beyhude idi. Genç bir bakışta markalarını tanımsı. Karta bir da - ha bakrı:

— Sekiz dokuz... Burası olsa ge -

yordu; — Çalışabilmesi için bunlar lâ - zım... — diye mırıldandı —

— Peki ama Mehmet bey bun - larla ne yapıyor?

— Mehmet bey bir şey yapmıyor. O kazanca ortaktır. Baba çalışır burada.

Nazmi bir sigara yakmıştı. Kana - peye yaslanırken lâkayit sordu:

— Bu baba epey tuhaf bir baba olacak... Ne babası bu böyle?

— Şam babası!

Kalm, alaylı ve hm hm bir ses bu cevabı vermişti. Nazmi istifini bozmadan kapıya baktı. Beyaz tak - kesinin üstüne kulaklarından ta - şan kocaman bir yeşil sarık sarmış, kolsuz hayderi hırkalı ve açık kah - rengi şalvarlı bir adam sol elin - de bir tenekte ibrak şük elile ince br - yıkları burarak Nazmiyi istihza dolu bir bakışla süzdü;

— Yaa... — dedi — küçük bey, burada bir şam babası hazretleri vardır işte... Bir şam babası ki tatlı - der her derde deva bulur, değil mi kızm?

Esmer kızm gerdanını okşadı:

— Söylesen e... Bu küçük bey bizim şöretimizi daha duymamış galiba... Hayret edilecek şey!..

Kırk beş yaşından fazla göster - miyordu. Çenesinde kırıl ve sey - rek bir tekke sakalı vardı. Tenekte

ibriği yere bırakarak masanın baş - na kuruldu.

— Niçin geldiğinizi sorabilir mi - yim?

Kız Nazminin cevap ver

TARİHİ TEFRİKA: 37

İttihat ve Terakki!

(BAHAEDDİN ŞAKİR BEYİN BIRAKTIĞI VESİKALARA GÖRE)
Her hakkı mahfuzdur. Yazan : A. C.

On üç sene memleketi kavuran adam şimdi memlekete hizmetlerinden bahsediyordu

halkın olduğu halde ilâm hükümü, zalimlerin emellerini ve maksatlarını tevbi eden mahabesine mürâfatla çıkarttığı irade ile feshe mahkûm olmuştu. Bu suretle de hangi kapım bendelerinden olduğunu pek belli bir surette isbat etmişti. Bu adam geçenlerde Bursa cemiyeti merkeziesinden, mahkûk eden seyiyetinden dolayı cemiyet azalığından resmen çıkarılmıştı. Yüksek insanî faziletleri mahcup olan zevattan teşekkül etmemiş, lâzımgelen mebusan meclisi azaları arasında bu gibi rezillerin vücutunda hamiyetperver mebusların yüksek maksatlarını ihlâl eden, mebusun mebuslukta bulunmasını ve tadma ait surlatlı tedbirlerini almaması rica ederiz.,, Bu mektup Bursa heyeti merkeziesi tarafından "Rasih efendinin devri sabık şerhlerine istinaden zümme ve itisafı son dereceye getirmiş olduğu mütevatir olduğundan hakikatte sadır olan mahkûmiyet cezasına vesile ittihaz edilecek mebuslukta iskatı için lâzımgelen tedbirlerle tevessül olunmak üzere merkeziesi umumiye,, derkenar Selâniğe gönderilmişti. Bu derkenar, merkeziesinden gelen şu tahriratın mütalesası — madem ki intihap edilmiştir — meclisi mebusunda icabına bakılmak üzere İstanbul heyeti merkeziesine,, diye bir derkenar daha ilâve ederek İstanbul'a göndermişti.

Bir taraftan mebusan meclisi ne iddialeri belirsiz insanlarla dolarken diğer taraftan istipdadın ileri gelen şahsiyetleri de memleket ahvalını gerek dahilden, gerekse haricîten kurtarılmaya çalışıyorlardı. Abdülhamit adamları birer birer memlekettten kaçmışlardı, Onların rahat oturmayacaklarına şüphe yoktu. Kendilerini İstanbul'a getirmek için aleyhlerine açılan davanın ammedilmişti kadar kıymet ve ehemmiyeti olamazdı. Cemiyet bunlardan bazılarını müracaatla kaldırdıkları paralarından bir kısmını iane olarak memlekete vermeğe davet olmuştular. Bunların içinde Arap İzzet te bulunuyordu. Fakat Abdülhamidin on üç sene ikinci kâtipliğini yapan, memlekete kas kas kavuran, bir çok paralar çalan bu adam İttihat ve Terakki erkânından birisine yazdığı bir mektubunda parasızlığından, hastalığından, hamiyet ve namusunun ve memlekete yaptığı hizmetlerden (!) bahsederek diyordu ki :

"Abdürrahman bendeleri yüksekte insayetinizin ulûviyetini tebliğ ve teşhir etti. Temiz kalbinizin ve bahir niyetinizin derecelerini ilk defa şerefi mülakâtı âliyelerinde istihbar ve takdir ile vatanperverane muvaffakiyetinizi cenabı haktan temenni etmişim. Şimdi tekrar şükran vacibesini eda ediyorum.

Hicaz demiryolu için alınan çimentoardan dolayı iki bin aldığımız Londrada tarafımızdan duyulmuş olduğumu Abdürrahman bendens tarafından bana bildirildi. Bu mübarek hattın inşaatında ve mütebayaatında nasıl müstakimane hareket ettiğim aktarı aleme malum olduğundan zâtâllerine karşı böyle bir iftira söylemeğe cürret edenin uydurma yalanını her teklip etmek zahmetine değmezse de bu gibi iftiraların mahiyetleri hakkında zât devletlerince umumî fikir hasıl olmak için, müsaade buyrulursa, bazı şeyler arz edeyim.

Evvelâ, Hicaz hattının inşaatında İngiltereden çimento satın alındığı kat'iyen hatırlama gelmiyor. Belki Fransada ve galiba Romanya'da bulunan fabrikalardan satın alınmıştır. Ondan sonra bu mübayaat, sairleri gibi aleni münakaşaya yapıldı. Bu baktaki malûmatın kâffesi nafma muhasebecisi Reşat bey marifetile toplandı ve bildirildi. Şayet Reşat beyden izahat alınmaz pek muvafık olur. Reşat bey Evvelâ, komisonun heyeti olsun, vevâle tarihile bu iftirayı teyit eden söz söylerlerse bu gibi iftiraların cümlesini kabul ederim. Fakat evvelâ, tali böyle imiş.

Muhterem İttihat ve Terakki cemiyetinin hayrî ve vatanî teşebbüslerine iane de bulunmak her İslâm vcdânı için mecburi olmalıdır. Kendimiz ise sifâhen de arzettiğim

vechile hamdolsun esaslı bir müslümanım. Onun için kendimi dinen bu borç ile mükellef bilirim. Fakat evvel ve âhir arzettiğim vechile istitaatı adil ve insanî ile telâki olunması şıymei insaniyet ve müriyettendir.

Bendeniz on ay zarfında büyük büyük felâketlere uğradım. Param eşyam ve mücevheratımla beraber Yenimahalledeki evim yandı. Ne kadar mutazarrır olduğumu âlem bilir. Ondan sonra mecburen Avrupaya geldiğim zaman satın aldığım vapurlarım parasından dolayı ne kadar mutazarrır olduğum cümlemler malûmudur. Nihayet, karma karışık bir halde yaşayan bendeleri ve ailem efradı Avrupada, İskenderiyede, ötede beride ne gibi masraflara muhtaç olduğumuz da küçük bir hesapla kolayca anlaşılabilir. Tafsilatı tasdi mücip olacak daha bir çok zararlara uğradığıma emin olabilirsiniz. Onun için elimde, avucumda bir akca nakdini kalmadığına cenabı hak ka yemin ederim.

Bununla beraber Avrupaya gönderilecek talebinin tahsil masraflarına ve zâtı samilerinin inşa edeceği mektebe muavenet etmekle iftihar ederim. Bunu için yapılacak masraflardan bir hisse ayrılırsa gerek İstanbulda ve gerek Suriyede bulunan varidatımın lüzumî miktar senelerinin emre muharrer senetlerini ve inşaatı bitmek üzere olan Halil pasa hanı varidatımın bir senelik senetlerini arzu buyrulacak bankaya ciro etmeğe ve bir de zati devletlerin inşa buyrucağı mektep binası için de Yenimahalle de yanan evimin arsası ile muhterik olmayan hamam ve mutpuk vesaire dairelerini de ifrağ eylemeğe hazır ve müftehirim.

İstanbul'a geri dönmek mecburiyetine gelince, şifâhen dahi arz edileceğim vechile mübtela olduğum bir iki müzik hastalığı için yaptırılması lâzımgelen ameliyattan dolayı Londramın en meşhur tabiblerine ve cerahlarına müracaat ettim.

YENİ NESRİYAT

Terbiyede ahlâk prensipleri

Bu günün en büyük terbiye filozofu Amerikalı John Deway'dır. Bu alimin bir kaç eseri dilimize çevrilmiştir. Bu defa Belkis Halim onun "Terbiyede Ahlâk prensipleri,, adlı eserini terceme etmiştir. Bu eser küçük fakat terbiye ve muallimler için kıymetli ve büyüktür. Tedrisatın ve mektebin gayesini anlatan bu eseri her muallime tavsiye ederiz. Fiyatı 25 kuruştur.

Fotoğraf haberleri

Bugün yedinci sayısız çıkan (Fotoğraf haberleri) mecmuasında Hilmet Feridulla, Naci Sadullahım birer reportajı, hâlık bir hâpishane hikâyesi vardır. Mahmut Yesarinin de (Kiralık kavalye) mevzuu yeni bir romanı başlanmıştır. Ayrıca yüze yakın yerli, haricî hadiselerle spor, sinema ve modaya ait hiç bir yerde çıkmaması resimleri (Fotoğraf haberleri) mecmuasında bulacaksınız. Okuyucularımıza tavsiye ederiz.

Yeni Adam

(Yeni adam) n 50 ci sayısız çıkmıştır. Bay İsmail Hakki "Basım kurumu toplanacak,, başlık yazısında kültürlü yayını düşüncelerini anlatıyor. Dr. Saadetin Vedat'ın "Bulma ve Bulan,, Bay Abdülcebbarın, (Ulusal edebiyat) Vahdet Gültel'in "Topluluk Edebiyatı,, başlık makalesi, İffet Omer, Niya-zî Remzi, Baltacıoğlu ve Doğan Hüsnü imzalı dört hikâye, "Siyasa Acununda olanlar,, cinsiyet terbiyesi ve daha bir çok değerli yazılar bu sayının topladığı yazılardandır.

Nafia işleri mecmuası

(Nafia işleri mecmuası) nın (6) cı sayısız çıkmıştır. Nafia vekaleti tarafından çıkarılmakta olan bu değerli mecmuanın bu sayısızında (Nafia bakanlığının açılma merasimi) hakkında bir çok resimlerle beraber, Başbakanın açılış nutku, nafia bakanının (Vekâlim emri) serlâhvalı bir yazısı, yeni vekalet komagının planları, resimler, emniyet abidesi hakkında malûmat ve resimler, Sivas - Erzurum demiryolunda Kızıl İrmak köprüsüne dair izahat ve resimler, umum müdürlüğün fen heyetinin uzun bir raporu ve diğer kıymetli yazılarda resimler, tamimler ve saire vardır. Bu değerli mecmuayı karilerimize tavsiye bir vazife biliriz.

Dil bir milletin yarısı değil, ta kendisidir

(Baş 1 inci sahifede)

Dil bir milletin kendisidir

Türk ihtilâlinin son ve en kuvvetli verimlerinden birisi de benim inancına göre, Türk dili tezi olmuştur. Bu tez İstanbul Üniversitesi'nin elinde beslenecektir. Dilimiz o kadar zengin ki bizim için yabancı dillerden yardım beklemek kadar tuhaf şey olmaz.

Çocuk iken ben burada burada arapçanın zengin, farisînin zengin olduğunu, arapçada devenin yirmi ismi olduğunu duydum. Şimdi görüyorum ve anlıyorum ki dilimiz hepinden zengin ve hepinden istüdüdür. Ne yazık ki zengin dilimize karşı gafil kalmışız. Osmanlı edebiyatı hâlâ devam etseydi, türküneden bugün eser kalmayacaktı. Arner adındaki Alman, (Dil bir milletin yarısıdır) diyor. Ben daha iyi söylüyorum: Dil bir milletin kendisidir. Dilini kaybetmiş bir milletin mezarındaki isim kadar bile tarihte ismi kalmaz.

Edebiyatı kuvvetli olan milletler en zengin milletler en canlı milletler ve en diri milletlerdir. Demin bahsettiğim kelimeler şunlardır. Mütehasşen emcünüm daha iyissini bulursa bunlar yerlerini terkederler. Devrim: ihtilâl, önen: hak, ötkünç tarih, Seki: kürsü, Kongu: mevzu, kamu: cemiyet, kamusal: içtimai, sıyasal: siyasi, ekonomasal: iktisadi, alan: saha, tünelmek: tamamlamak, güç: kuvvet, görüş: nazariye, ulus: millet, kurultay: meclis, kent kurulu: şehir meclisi, sorul: mecmua, öğreniş: ders işleniş; mazi, mahac; gaye.,,

Türk devrimi bir yel gibi uçuşur «Bayanlar, Baylar «Atatürkün buyruğu ile bu yıl da size Türk devrimini önen bakımından anlatmağa çalışacağım.

Bu sekilde bu kürsüde bana düşen kongu Türk devrimini önen ötgüncüdür.

Fakat Türk devrimi bu son günlerde yeni baştan o kadar hız alarak ilerliyor ki onun önen bakımından anlatılacak olan programımız bile gerilerde, işin yüzünde kaldı. Klâsik bakımdan söylemek lâzımgelse devrim bitmiş, tümelemiş olacağı da bizler size onun nasıl başladığını aasıl durduğunu anlatacağıktık.

Halbuki Türk devrimi bir yel gibi uçuşur. Bütün bir ilâhîni toza dumana ka tarak ilerliyor. O kadar hız ilerliyoruz ki dönüp arkamıza balmaya gücümüz, takatimiz bile yok. Mesafeler yıllar Türk devriminin önünde değimlerini, mânalarını kaybetmiş gibidirler. Daha ileride gidereceğimize ki, Aynışayın Türk devriminin içinde yaşasaydı, ortaya atacağı tezi yalnız riyaziyede değil, kamusal sahada da doğru olduğunu görür ve anları.

Biz bu kadar hız alan Türk devriminin prensiplerini başımız dönmenden önümüze katarak tesbit edeceğiz. Onu eleiyip tahlil edeceğiz. ve onun değerini formüller halinde ortaya koyacağız.

Bakınız görülmüş size isbat için ne bazı vakaları hatırlatayım. Daha dün bir hayal gibi konuştuğumuz şeyler şimdi birer hakikat oluyor. Dün Hukuk ka kültisi seklilerinde hayal gibi konuşulan tezler bugün hakikat oldular. Halki kadler hayafeleri geçtiler. Söz gelişi bu ya...

Türk bayanların sayıtlığı 20 gün evveline kadar bir hayal idi. Ardından irişimez bir çöl serabi gibi o bugünkü hakikat oldu. Nerde ise ulus kurultayı sekisinde Türk analarının yükselen seslerini duyacağız.

Tipki bugün kent kurullarında yükselen Türk analarının sesleri gibi...

Soral şekillerindeki gibi. Devrim yıl dırım hızı ile ilerliyor. Bütün bir eskilik yıldırım atında yok olup gidiyor. Sayıtlık bayanlarımız çok görülmesin. Onlara sayıtlık azdır bile... Günün birinde bayanların bakan, başba- lkan olmaları için ortada bir engel kalmamıştır. Size duyularımız başka bakımdan söylemeğe çalışacağız. Bugün kör bir ışık altında yeni Türk herflerini heceleyen küçük Türk bayları kadar Türk bayanlarımız da yarmın Reisicumbrulu olacağına kim inanamaz. Yollar açıktır.

Makalede kesilen çarşafklar

«Bayanlar Baylar, «Olan biten şeyler bizim için baş dönürücü olmak şöyle düşünün, yer yüzü tarihinin başını döndürmüş bir millettir. Bizim başımız dönmüş. Buna inanmayanlar Türk devriminin son devrimini kendilerinden takat buluyorlarsa mütalea et sinler.

Biz asırlar ve asırlar içinde dünyamın başını defalarca döndürmüşüz. Türk milleti tarihinin bilenen için bu tabii görülmelidir.

Son yapılan işlerin ne kadar büyük olduğunu bir hatıra ile anlatacağım. 1914 te İstanbul hukukunda son sımfıta idim. Polis çarşaf içinde biraz yüzü açık bayana rastlayınca takip ederdim. Mebusluğu, sayıtlığı, azalıkları, yökelileri bırakmız. Üniversiteye devamı da bir tarafı bırakmız.

Hele çarşaf biraz şık olursa sokak ortasında makasla kesmek gibi iskandal olur da olurdu. Bir gün Ankara caddesinde rastladım. Kesilen çarşaf o devir hükümetinin zabıtası eli ile kesiliyordu. Hâlâ bu iskandalı utana utana hatırlarım. O devrin telâkisine göre Türk kadınının hakkı dünyaya kara bir yüzle balonaktı.

914 ile 934 ü düşününüz.

Bayan kulluktan hürriyete değil, hâkimiyete geçti. Hürriyet gerilerde kaldı.

Şimdi bir de zabıta'yı düşününüz. Zabıtasını yobaz softaların gönlünü almağa icra vasıtası yapıyor. Bunu böyle zanmetmek Türk tarihini anlamamak demektir. Abdülhamidin yapılmış işi de Meşrutiyet hükümeti yap-

mıştı. Ceza kanununda oruç yiyen bir ay hapsolür diyordu.

Zabıta ramazanlarda oruç yiyenleri takip eder, ve hapislere tikardı.

Daha fazla ilerleye gidim. Softalığa hoş görünmek için fazilet iktisatı birçok işler de yapılarıdır. Namaz kalmayanları takip ederler, kamçı ile camie götürürlerdi. sbdestsiz namaza gidenler tabii çok olurdu.

Bu suretle halkı son derece riyakârlığa daha doğrusu riyakârlığı ikinci tabiat haline koymağa alıştırırdı.

Türk ihtilâli mevzu kalamaz

Bu küçük başlangıç içinde sizlere bir intibahı daha işaretlemek istiyorum.

20 inci asır ortasında bir çırta ma gibi yanıp tutuşan Türk devri, Türk ihtilâli mevzu kalamaz. Atatürkün elinde yanan çırta ma (Meşale) yaşadığımız yıllarda aydınlığa ulaşmış kimsesiz milletlere kurtuluş yolunu gösterecektir. Bu çırta ma Atatürkün elinde kurtuluş yolunun işaretçisi olacaktır.

Ben yarın evrensel ötküncünün tarihini şöyle görüyorum.

Atatürk çırta ma'yı elinde tutuyor. Bu Türk devrimin sembolüdür. Kimsesiz yüğün yüğün milletler onun elinden avuç avuç aydınlık içiyorlar. Yerlerinde efen diliklerine kavuşuyorlar. Türk prensiplerinden ilham alıyorlar. Yer yüzünün kimsesizleri dirim önenlere kavuşuyorlar.

Sonra birçok sevimli yüzler beliriyor. Bunlar Türk köylü bayan ve baylarıdır. Bunlar saban başında, güneş altında aln terinden rengini kaybetmiş keçe kasketleri ile istiklâllerine kavuşmuş milletleri selâmlıyorlar.

Türk devri: Türk devrimin yer yüzündeki milletlere Türk verimimiz bu da bir hediye olacakından öndişen yoldur.

Onlara Türk milleti bağırrıyor. İstiklâllerimiz kutlu olsun, yer yüzün de esir kalmasın., diye onlara, o esirlikten kurtulanlara bağırrıyorlar.

Belki bütün bunları görmeğe benim ömrüm yetmeyecektir. Belki bunları görmeden gözlerimi kapatacağım. Fakat ne çıkar? Türk gençliğine bugün çizdiğimiz tablonun hakikat olacağına ve hakikat olduğuna o kadar inancım var ki...

Bunları görecekleler yarın beraberim. Çünkü onların yarm göreceğini ben şimdiden görüyorum.

Inanla yenilir

Türk devri: Türk devrimin senin ellerinde bu kadar genişlemeğe bu kadar geniş sahalar içinde yer almağa namzettir. Ne mutlu sana.

Kongumuzda (mevzumuzda) işlemezden evvel senin vefalı hatıranı bir inancımı daha bırakmak isterim.

Yüklen bütün bir eskilik inansızlığı yarattığı ölmeler yığımdır. Bugün, bütün eserlerle inancın verimidir. İnan ki: Amacına varasın.

İnan ki: inansızları mutlakla yenesin, yok edesin... Fırdevsi şehnamesinde feleğin yüzüne tüküre dursun. Çölleri Anarabı tahtları inana yaktı. Tahtlar inansızlıkla yıkıldı.

Türkler göklerde gurur haykaran Bizans ve biribirî arkasına yüzlerce tahtları inana yaktılar.

Hıristiyanlık azametini, mağrur Romayı çarına gerilmiş şefin inancile yaktı.

Fransız inkilâbı feodaliteyi inaçla yaktı.

Son Rus inkilâpları Rus Çarlığını inaçla yendiler.

Devrim nedir?

Bu küçük başlangıçtan sonra mevzu zumuzza girebiliriz. Size önce geçen sene de yaptığım gibi daha başka mahiyette devrimin felsefesini anlatmak isterim.

Devrim nedir? İhtilâl nedir? Devrim bir önen, bir hak mıdır? Devrim bir ulusun, bir milletin öneni olabilir mi? Sizlere bütün bu sorguların karşılığın birçok uşuların görüşleri ve filozofların görüşleri ile izahla çalışacağım. Devrim felsefesi bize yer yüzünde vukua gelen devrimlerin mahiyetini, değerini anlamak için ölçek olacaktır.

Size önce ingilizce ansiklopediden bahsedeyim.

Buna göre devrim halkın birleşik ve azçok firtınalı hareketi ile memleketin baylığını hükümetin iç örgülerini (teşkilât) değiştirmesidir.,,

Buna göre şartlar:

A — Halkın birleşik kumıldanması.

B — Bu kumıldanışın azçok firtınal olması.

C — Bir elin, baylığına hükümetine karşı olması.

E — İç örgülerin bu devrimden sonra değiştirilmiş olması.

Başklarının tarifi

Fransız ansiklopedisine gelince:

Bu ihtilâli beyler klâsik şekilde tahlil etmiyor. Çok şeyler söylüyor. Fakat tekrik bir tarif vermiyor. Yalnız vaktile Tokvil'in yazdığı hatıralarında esse-rin bir fıkrasını tahlil ediyor.

Şunları söylüyor: (Devrimler kendi ilkerinden doğarlar, bu doğma gebe halde bulunan sebeplerle, bunlara in-zimam eden hâdiseler baıs olur. Devrimleri yalnız birincilerden çıkarmak, ya-hut münasıran ilkinlere, hâdiselere yüklemek ansiklopediye göre işi bozuk görme olur.

Buna göre Fransız ihtilâli eski rejimle izah olunabilir. Fransız devrimini kendisini başka türlü anlatamaz.

Ansiklopediye göre;

Fransız ihtilâlinin patlak vermesin-malûm hâdiseler baıs olmasaydı, gebe sebeplere gene başka hâdiselere karışması ile patlak vermiş olacaktır. Nasıl olduğuna izah edeyim.

Bir çıban patlamasın diye son derece itina edil'yor. Fakat bu gene dış ve iç sebeplerle kendi kendine patli-

Bir çocuk Sergisi çöktü

Hafif ve ağır olarak 300 kişi yaralandı

LIVERPUL, 13.A.A. — Buradaki bir mektepte açılan sergi ve bu münasebetle verilen konser esnasında, birinci katın birdenbire çökmesiyle 300 kişi yaralanarak hastahaneye götürülmüşlerdir. Oniki metreye yakın bir yükseklikten yere düşenler 400 kişi kadar vardır. Telâşa düşen aneler, çocuklarını almak için polis kordonunu yarmak istemişlerdir.

Saat 22 de, itfaiye ve polis efradı, enkaz altında kalan kimseleri kurtarmak için, baltalarla kalm direkleri kırmaya çalışıyorlardı.

İçlerinde pek çok çocuklar da vardır. LIVERPUL, 13.A.A. — Son dakikada haber alındığına göre, yaralıların sayısı, önceki tahmin olunanndan ağırdır.

Hindistan Dominyonu

Mesai fırkası mebuslarının teklifi reddedildi

LONDRA, 13.A.A. — Dün, mesai fırkasına mensup mebuslar, Hindistan kanunu esasının tadilini istihdaf eden her kanun teklifin, Hindistana, bir "Dominyon,, nizamına malik olmak hakkını tanımasını ve bu hakkın tedricen temini için icap eden ahkâmı ihtiva etmesini teklif etmişlerdir.

Lordlar kamarası da, dün aynı mevzu etrafında müzakereye girişmiştir.

LONDRA, 13.A.A. — Avam kamarası, mesai fırkası mebuslarının teklifini 49 a karşı 491 reyile reddetmiştir. Hükümetin teklifi ise 127 rey e karşı 410 reyile kabul olunmuştur.

Otlak Kavgası

Arnavutlukta iki kasaba birbirine girdi

TIRAN, 13.A.A. — Arnavutluk ajansı bildiriyor :

Devricane ve Lazareti kasabaları ahalisi arasında otlak kavgası vardı. Ergeri mahkemesi, devricane ahalisi lehinde bir hüküm verdiğinden Lazareti ahalisi — bu karardan memnun olmayarak — eskisi gibi otlaklardan istifade etmek teşebbüsünde bulunmuşlardır. Bunun üzerine jandarma, mahkeme kararını tamamen tatbik ettirmek için müdahale etmiştir. Bu hadise hakkındaki diğer bütün haberler ve mütalâalar yanlıştır.

yacaktır. Bana göre her hangi bir devrimi önleyebilecek için yalnız hâdiseleri bir tarafa bırakmak kâfi değildir. Yapılacak tek çare sebeplerin icabatına ayak uydurarak kamunun zaman bakımından ihtiyacı olanları derhal yerine koymaktır. Aksi takdirde devrimin patlak vermesi muhakkaktır.

Ulus adamlarının yapması lâzım gelen iş burada toplanır. Yoksa hâdiseleri bir tarafa bırakarak umumî sebepleri unutarak bu umumî sebepleri ortadan kaldırmanın imkânı yoktur.

O sebepler neyi emir ediyorsa o yapılmak icap eder. Bunu bir tarih bakımından izah edeyim.

Eğer 16 ci Lüi Turgo gibi adamların sözlerini dinlese idi, Fransız ihtilâli belki haklı haksız bu kadar kan dökmeyecekti.

Cumhuriyet olacaktır. ökonomi bakımından feodalite atılacaktır. Belki 16 ci Lü; başını kıyotın altında kopartmadan kurtulup gidecekti. Avus-turya imparatoru kız olan karısının fikrine uydu. Şark ordusu ile yeni rejimi bastırmak istiyordu. Ele geçince kafası koymtu gitti.

Ben tarihi Determinizm, yani kader, aln yazısı böyle imiş diyenlerle hem fikir değilim. Ben olsa olsa Karl Marksın anladığı kadar Deterministim.

Karl Marks insanlara dünya ihtilâlinde bahsediyor. Buna sebep olarak ta liberal iktisat rejimini gösteriyor. Serbesti mübahadeyi gösteriyor.

İngilterede bile adı anılmıyor. Kral Marks demek ister ki acunum büyük durumuna sebep olacak sistem liberal sistemdir. Bu kalkınca ihtilâl yoktur.

Fakat şunu derhal kaydedeyim ki büyük ökonomi ve tarih profesörlerinden bir çokları Karl Marks benim anladığım gibi anlamıyorlar. Eğer ben, anlayamadımsa ve iş onları anlamadığı gibi ise Determinizmi kabul etmiyorum.

Davamız doğruyu bulmaktır. İsterse söylenen adam komünist , sosyalist olsun, doğru söyliyeni arkasından dayım.

Fransız ansiklopedisinden şu hülasayı çıkarıyorum;

Devrimi bir takım sebepler hazırlar. Bunlar ekonomsal, sıyasal, kamusal sebeplerdir. Bunlar gizli gizli yavaş yavaş işlerler, kabarmırlar bu şikânetle, bu kabarmıklar bir hâdiselâhik olursa derhal patlama verir. Mesele devrim halini alır. Fakat biraz önce dediğim gibi bu ihtilâlin tarifi değildir.

Meçhulü bil'r gibi telâki ederek izah etmekten ileri geçmemiştir. Almanca ansiklopedi diyor ki;

Devrim umumi manast ile yavaş yavaş açılma inkişaf ve değışime tahavvül ifade eden evolusyon tekâmül hilâfına olarak bir halin birdenbire sarılması ve köktünden esaslarından değışmesidir.,,

Dersimi cumartesiye bırakıyorum.

Kanunlarda Öztürkçe

(Baş 1 inci sahifede)

Sevgili arkadaşım benden armağan; "ithal" değişmez mucibince de değişmez, memleket değişmez. Ya "muafet" kelimesine ne diyelim. Size yalvarırım arkadaşlar, bu lâihaya bakan emcünüm alsın. Artık bu işe nihayet verelim. Bu işi türkçeleştirsin. Burada yapacak olursak yarı arapça yarı farsî olacaktır.

Hasan (Trabzon) — Evvelâ eski türkçe konuşursam affınızı dilerim. Az kadışımız Ziya Gevherin endişesi yerindedir. Çok arzu ederiz ki bu yeni işe önyak olanlar meyanında meclisin faaliyeti de bir esas teşkil etsin. Fakat öyle zannediyorum ki biz burada kanun teklif eddikten bir sarf ve nahiv hocası gibi kelime değışikliklerini düşünürsek vazifemizi ihmal etmiş oluruz. Bendenizce bellibaşlı bir noksan karışmamdayız. Çıkardığımız kanunlarda belli ibareleri muğlak ve ilâitürlü anlaşılmalrı muhtemel maddeler vardır. Bana öyle görünüyor ki bu esaslı bir nizamname ile yapılacak bir tadilat meselesidir.

Sadri Maksudi (Şehin Karahisar) — Beyler, Baylar (gülüşmeler) maksadım Ziya Gevhere cevap vermektedir.

Maksadım Ziya Gevhere cevap vermektedir. Dilimizi türkçeleştirmek, kut-sî, tarihî bir iştir. Bu iş etrafında hepimiz bu için ehemmiyetine saygı ile bağlıyız.

Bu iş ehemmiyeti kadar ağır çetin bir iştir. Her hangi bir adam, her hangi bir Türkün, her hangi bir mebusun dahi İslan yaratılmak kabiliyeti mevcut olduğuna, kelime yaratmak istidadına malik olduğuna ben kani değilim.

Ziya Gevher — Biz kaniz.

Sadri Maksudi — Çünkü her iş gibi bununla da çok uğraşmış olmak lâzımdır. Hepimiz müstehlikler, fakat hepimiz iletisatçı değiliz. Hepimizin maliye ile alakası vardır. Fakat hepimiz maliyeci değiliz. Her işin bir adamı vardır. Dû cemiyeti müsabet tarzda çalışıyor, kelimeler işlenmiş, pismış, halde gazeteler vasıtasile millete ve meclise gelmektedir.

Onun için mecliste müzakere esnasında kelime değıştirmekten içtinap edelim.

Ben Bay Ziya Gevherin değil, Bay Hasanın teklifinin kabulüne taraftarım. Esasen bu meclisin hayati az kalmıştır. Gelecek mecliste behemehal bir lisan emcünüm, bir telif emcünüm teşkil edilmelidir .

Bundan sonra Şeref (Edirne) söz alarak Bay Ziya Gevherin mütaleasına işitirak ettiğini söylemiş ve Bay Ziya Gevherde Sadri Maksudi arasında aynı mevzu etrafında kısa münakaşalar olmuştur.

Kabul edilen kanunlar

ANKARA, 13. A.A. — Kurultay bugün Refet Bursanın başkanlığında toplanarak hukuk usulü muhakemelerinin bazı maddelerinde yapılan değışikliğe ait kanunu onayladıktan sonra, Türkiye Almanya ticaret mukavalesinin meriyetimin nisan 935 sonuna kadar uzatılmasını Türkiye - İtalyan ticaret mukavalesinin dört numaralı listesinin değıştirilmesini hakkındaki kanunları da ikinci müzakeresini yaparak onayladı.

Bunlar gibi Ankara şehri otomatik telefon kanununun yedinci maddesine iki fıkrâ eklenmesi, askerlik mükellefiyeti kanununun 36 inci maddesine bir fıkrâ eklenmesi kanunlarının ikinci müzakeresini yapıpıştır.

İspartadan başlayarak Aydın demiryolunun Kuleönü ile Baladiz istasyonları arasında münasip görülecek bir mevkide Aydın hattı ile birleşme ve inşaatı başlandığı tarihten en çok iki yıl içinde bitirilmek ve Afyon-Ankaya demiryolunun yapılmasına ait kanunla verilen 25 milyon liralk tahsisattan mahsup olunanak üzere normal geliş

Yazan: Marthe Richard

Tercüme eden: M. F.

Fon Krohn'un mektuplarını ilâçla okur sonra tekrar kopya ederdim

Hülâsa

[Marthe Richard Fransa casusluk teşkilâtı tarafından İspanyaya gönderilmiştir. Vazifesi orada Alman casus teşkilâtına girmek ve iki cihetli casusluk yapmaktır. Marthe bir süre maceralardan sonra Alman casus teşkilâtı reisi Baron Fon Krohn ile tanışmıştır. Bundan bir çok malûmat almış Fransaya gitmiş tekrar İspanyaya dönmüştür.]

— Rüzgâr bir alouette (tarla kuşu) ndan daha uçucudur!..

Anladım ki, yüzbaşım bu sefer sözümü dinlemiş ve bana bir adam göndermişti. Artık şüpheye mahal yoktu. Yoksa bu şifreli kelimeyi kimse bilemezdi. Sevincimden ne hal aldım, kimbilir ki, adamca-giz derhal bana tatlı gülümse-di.

— Bu saatte vapurun barı ten-hadır. Hem orada oluştunuzdan kimse şüphelenmez. İsterseniz ora-ya gidelim.

Ben bu sözleri Fransızca söyle-miştim. Derhal cevap verdi:

— Maalmemnuine.

Bunu söyler söylemez büyük bir nezakete kendisini takdim etti:

— Mülâzim Marie

Bu mülâzim harpten evvel uzun müddet Arjantinde kalmıştı. Ve şimdiki harpte de topçu zabiti iken yaralanmış, birçok hastalıklı geçirmiş ve sonra bizim teşkilâta ya-rılmıştı. Fakat gene hasta idi. El-macık kemikleri nöbetten sarı ve kırmızı bir renk içindeydi. Esasen kendisine mahvolmuş bir adam na-zarile bakıyordu.

Vapurun barında bir erkek ve bir kadın vardı. Ya Arjantinli ve-yahut İspanyol idiler. Biz köşede-ki bir masayı intihap ettik. Mülâ-zime seyahatimin sebeplerini, aldığım talimatları, göze aldığım teh-lükeleri, hepsini hepsini anlattım. Ve yüzbaşımın ne gibi emirler yol-ladığını sordum.

Mülâzim şüphesiz bu casusluk işi-ne yeni başlıyordu onun için bana saf saf:

— Sizde olanların hepsini Fransa-ya götüreceğim dedi.

Bu saçma fikir beni yerimden fırlattı. Nasıl olurdu.

— O halde dedim Arjantine git-mek de hiç bir mânâ yok.

Öyleya, iki elim boş oraya nasıl giderdim.

— Yolda çaldığımızı söylerseniz dedi.

Omuzlarımı silktim. Bu iş için girmiyenler isterlerse şif veya mü-dir olsunlar, vaziyeti kavrayamazlar. Ve işi bu kadar basit zannederek böyle kesip atarlar.

— Yok dedim, Arjantindeki Al-manlar zannettiğiniz kadar budala-değildir. Ve intikam almasını çok iyi bilirler. İsterseniz kamarama ge-lin, size Baronun verdiği herşeyi vereyim ben de vapurumuz Kanarya adalarına uğradığı zaman vapur-dan iner, Fransaya dönerim.

Bunun üzerine Mülâzim Marie özer diledi:

— Bu kadar çabuk hırslanmayın. Askerlikte iş böyleydi ne yapayım. Aldığım emri iyice mecburum.

Hem sabırsızlanıyor hem inat e-di-yordum. Görünüşte bu işlere o ka-dar kulak asmayor görünüyordum. Fakat içimde fırtınalar coşuyordu.

Neden biraz sabredip rolünüzün büt-ün icaplarından istifade etmek varken yarı yolda bırakacaktım. Tilkini yüzümü yüzümü kuyruğuna getirmiştim.

— Arjantine, Baronun verdiği e-manetleri götürmeden gidersem Almanların beni öldüreceğini emri olunuz. Yüzbaşım bunu istiyor mu sorarım size?..

Akşam çayı zamanı gelmişti. Vapurun barına çifter çifter insanlar geliyordu. Kimisi sakın kimisi de gürültücü olan yolcular... İngilizler yavaş yavaş konuşuyor İspanyollar Arjantinliler başıra başıra görüşü-yorlardı. Fransızla gülümseyerek dinliyorlardı. Mülâzime, gelip ka-maramdan emanetleri almasını tek-lif etmiştim. Bunu hiç istemiyordum. Fakat askerlikte casuslukta da olduğu gibi, itaat lâzımgelirdi.

Mülâzim de içi pek rahat de-ğildi. Bu işte yeni başlıyordu, son-ra kurnaz değildi. Söylediğim büt-ün tedbirlerden ürküyordu. Hal-buki bizim meslekte kabadayı ve küstah olmak tehditlerden kork-mamak lâzımdır.

Şimdi Marthe Richard, Fon Krohn tarafından Arjantine gönderilmektedir.]

— Bana kalsa ben sizi getirir-im. dedim. Bana öyle geliyor ki casusluğun müşkülâtını tamamen bilmiyorsunuz. Almanların bana verdiklerini size teslim etmeden evvel götürdüğüm eşyaları göster-mek istiyorum.

Kamaramdan çıktığım zaman size rastgeleceğimi ve sizin de bu işe meur bir adam olduğunuzu bil-miyordum değil im? Benimle gel-in, hepsini görün. Hiç birisine el değmeimştir. Bu suretle yüzbaşına hepsini size teslim ettiğimi teyit edebilirsiniz.

Hep beraber kamarama girdik. Eşyalarımı açtığım zaman kendisi-ne sordum:

— Fotoğrafla meşgul olmasını bilir misiniz?

Kafama bir fikir gelmişti. Bu su-retle her şeyi kurtarabilirdim.

— Evet, dedi.

— Alâ! diye cevap verdim. Hiç şüphesiz vapurda karantlık bir oda vardır. Bir yere uğradığımız za-man gélatino - Bromure d'argent ve çini mürekkep satm alırsınız? Bereket versin benim yanımda collargolum var. Bu suretle bütün sırları götürmüş, yüzbaşımın ve benim istediklerime itaat etmiş ve benim de yoluma devam etmeme imkân vermiş olursunuz.

Hâlâ vaziyeti anlamıyordum. Kendisine izah ettim:

— Gélatino Bromure'le, kağıt-ların içinde ne yazılı olduğunu meydana çıkarırız. Collargolum'la ben onları tekrar kopye ederim.

Mülâzimin önünde termos şişer-lerini boşaltmak ve içindekileri kendisine göstermek üzere idim.

Tam bu esnada kapı birdenbire açıldı. Kısa boylu kırmızı suratlı kısa bıyıklı fıldır fıldır gözülü bir bahriyeli içeri girdi ve mülâzim Mari'ye hitaben dedi ki:

— Erkeklerin kadınların kama-rasına girmesi memnurdur. Bunu bilmiyor musunuz?

... Bereket versin bu esnada termos şişeleri elimizde idi. Niçin bu adam gelip beni rahatsız edi-yordu? Acaba Fon Kalley'in veyahut Fon Krohn'un bir adamı mı, idi bu?

Her şeyden emin olmam, herkes ten şüphe etmem lâzımdı. Kendi-sine hitaben dedim ki:

— Bu zat benim dostumdur. Hastalanmış, ve yanında gecele-yen sıcak bir şey bulunmasını istedi. Kendisine bir şişe çay hazırladım. Vapurda hastalara yardım etmek te memnu mü?

Cevaben nizamın nizam oldu-ğunu söyledi. Hiddetinden, gaza-bından bu işin içinde başka işler olduğu zannediyordum.

— Beni takip ediniz! dedi.

Mari'ye termos şişesini verdim. Ve biraz sonra gelip beni güver-tede bulmasını söyledim.

Kısa boylu, kısa bıyıklı adam beni bürosuna götürdü. Lüzumsuz münakaşalara girmek istemiyordum ve bana yalnız nizamnamenin madde-sini okutmak istiyordu.

— Birçok dillerde yazılmış olan-lar var. Hangisini istiyorsunuz?

Bana Almanca bir tercüme u-zattı..

Niçin Almanca veriyordu?

Yoksa Fon Kalley'den para al-mış ta bana ilk ziyafette yapılan tecrübeyi mi tekrar ediyordu?

Hemen cevap verdim:

— Almanca biliyorum!

Vapurumuz Kanarya adaların-da yirmi dört saat kalacaktır.

— Bundn istifade edelim mülâ-zim Mari dedi.

Vapurdaki kırmızı suratlı bah-riyeli gözlerini üzerimizden ayırma-yor ve mutsül bizi dikiz ediyor-du.

Mariye:

— Hayır, dedim. Siz yalnız gi-diniz. Ben burada limanda yolcu-larla beraber kalırım. Bu kabak kafalı herifin balıklarından bir ma-na çıkaramıyorum.

Ben nimresmi surette yüzbaşım rit-besini aldığım zaman mülâzim itaat etti ve öyleye kadar bütün sokak-ları dört döndü. Fakat Fon Krohn'un mektuplarını meydana çıkara-cak ilâçları bulamamıştı

— Bitmedi —

MÜTEFERRİK HABERLER

Yeni soyadı alanlar

Herkes öz Türkçeden beğendiği güzel bir yeni soyadı alıyor

* Gaziantep'te Kürkçükapı mahal başı Nuri (Ertürk), Tıp talebe yurdu kütüphanesi memuru İsmail Halid, maliye memurlarından Ali Rıza, binbaş Ahmet Kerim (Aydm), Maçka Kağıthane caddesi No. 4 Sabbek Orhan (Ak al), Haydarpaşada İbrahim ağa mahallesinde (75) No. lu hanede müteakidni askeriyeden Saffet (Alptekin), Galata inhisarlar umum müdürlüğü umum evrak kalemi memurlarından Mitat (Gürer), Emniyet müdüriyeti memurlarından merkez memuru Tevfik (Korkmaz), P. M. Kemal (Yağız), Ş. 4. baş kâtip Esat (Baskın), İstanbul giriş pancı mal baccısı Büyükdahâli Sadri (Çakm), İst. ithalat gümrüğü muayene başmuru İbrahim Etem (Alpçay), Tramvay şirketi işletme müdür muavini İsmet (Karadoğan), Galatada inhisarlar umum müdürlüğü umum evrak kalemi amiri Kemal (Sumer), İn-hisarlar vezin memuru Şükür (Atılan) Yalova Hacı Mehmetli köy muallim-lerinden Necmettin (Atılan), Galata inhisarlar umum müdürlüğü umum evrak kalemi memurlarından Şerafettin (Atılan), İst. usumi tevlifhane müdürü Reşit (özdemir) soy adlarını almışlardır.

* Koyulhisarda Orta mahallede Şa-mlı oğlu şöhretini taşıyan Mehmet ile İst. ashiye 3 cü ceza mahkemesi aza-sından Tahir Hilmi ve Ankara vilâ-yeti maiyet memurlarından Ahmet Şahabettin, tefenni sorğu hâkimi Ahmet Cemalettin (Tarm), İst. müddeium-milgi muavinerinden Ahmet Muhlis (Gönen), ashiye 1 cü ceza mahkemesi zabıt kâtabı Enver, kardeşi tayyare pi-yango müdürlüğünde Hulûsi (Uran), Gümrük hukuk bürosu memuru Hüseyin ve eşi ashiye birinci ceza mahkemesi zabıt kâtiplerinden Makbule (Ada-mir), ashiye 1 cü ceza mahkemesi zabıt kâtiplerinden Tahsin (Tüzün), Tarihçi Ahmet Refik (Altmay), Röntgen mü-tehassısı Dr. Mahir (İşlar), Dr. A-kil Muhtar muayenehanesinde Bekir (Börü) soy adlarını almışlardır.

* Türkiye İş B. İst. şubesi kambyo servisi memurlarından Tevfik Şakir (Evrensel), M. Kemalpaşa kazası cumhuriyet müddeiummisi Kâzım, Türk İslâm müzesi bayazantı Felahi, Sarı-yer 36 cü mektep başmuru Baha-ettin, yüzbaş Kamil, İş B. memurların-dan Tevfik soyların taşıyan en bü-yüğü olan müteakid kaymakam Cafer Sadıkn aldığı soy adı olarak (Göyç) soy adlarını almışlardır.

* Emniyet müdürlüğü ahlak za-bitası Fezî Abdülmenan (Eren), tapu ve kadastru umum müdürlüğü mü-meyyizlerinden Mustafa oğlu Hüseyin Remzi ve kardeşi Hamidiye krı-vazörü birinci çarhısı binbaş, Hasan Tahsin (Ertan), tapu idaresi Kadı-köy mümeyyizi Cenap (ışıldak), tapu idaresi Kadıköy tapu kâtiplerinden bayan Sabire, kardeşleri Ankara gümrük müdüriyeti anbar memuru Sadık, İzmir inhisarlar idaresi ziraat fen memuru Fevzi, valdeleleri Sabiha (Değim), Alemdar semt ocağı başkanı Nevşehirli Halis (Büyükkol), Uslu -

der kazası hükümet bayırı Muhar-rem oğlu Yunus Muharrem, kardeşi Asmaaltı tüccarlarından Tahsin (Güney), Daday jandarma kumandanı Tahsin, Emniyet M. 3 cü komiser Ziya, babaları Nuri, kardeşi İbrahim soy adı olarak (Akan), askeri müte-kaitlerden Abdullah kardeşi topçu bin başı Mustafa, Beyazıt mekteplerini pazarı Faik, Gülhane dahiliye asistanlar-ından Dr. Nedim, Vefa lisesi talebe-sinden Turgut ve Muzaffer (Aktün), Kadıköy orta mektebi müdür muavi-ni Recai ve amcası ticaret odası me-murlarından Necati ve bütün ailesi (Şe-ner), Elektrik şirketi veznedar mu-a-vini Fuat, kardeşi aynı şirketten ambar müdürü Sadi, amcalarının oğlu ün-verse te hukuk fakültesi profesörleri-nden Omer Celâl (Sarc) soy adlarını almışlardır.

den kazası hükümet bayırı Muhar-rem oğlu Yunus Muharrem, kardeşi Asmaaltı tüccarlarından Tahsin (Güney), Daday jandarma kumandanı Tahsin, Emniyet M. 3 cü komiser Ziya, babaları Nuri, kardeşi İbrahim soy adı olarak (Akan), askeri müte-kaitlerden Abdullah kardeşi topçu bin başı Mustafa, Beyazıt mekteplerini pazarı Faik, Gülhane dahiliye asistanlar-ından Dr. Nedim, Vefa lisesi talebe-sinden Turgut ve Muzaffer (Aktün), Kadıköy orta mektebi müdür muavi-ni Recai ve amcası ticaret odası me-murlarından Necati ve bütün ailesi (Şe-ner), Elektrik şirketi veznedar mu-a-vini Fuat, kardeşi aynı şirketten ambar müdürü Sadi, amcalarının oğlu ün-verse te hukuk fakültesi profesörleri-nden Omer Celâl (Sarc) soy adlarını almışlardır.

den kazası hükümet bayırı Muhar-rem oğlu Yunus Muharrem, kardeşi Asmaaltı tüccarlarından Tahsin (Güney), Daday jandarma kumandanı Tahsin, Emniyet M. 3 cü komiser Ziya, babaları Nuri, kardeşi İbrahim soy adı olarak (Akan), askeri müte-kaitlerden Abdullah kardeşi topçu bin başı Mustafa, Beyazıt mekteplerini pazarı Faik, Gülhane dahiliye asistanlar-ından Dr. Nedim, Vefa lisesi talebe-sinden Turgut ve Muzaffer (Aktün), Kadıköy orta mektebi müdür muavi-ni Recai ve amcası ticaret odası me-murlarından Necati ve bütün ailesi (Şe-ner), Elektrik şirketi veznedar mu-a-vini Fuat, kardeşi aynı şirketten ambar müdürü Sadi, amcalarının oğlu ün-verse te hukuk fakültesi profesörleri-nden Omer Celâl (Sarc) soy adlarını almışlardır.

den kazası hükümet bayırı Muhar-rem oğlu Yunus Muharrem, kardeşi Asmaaltı tüccarlarından Tahsin (Güney), Daday jandarma kumandanı Tahsin, Emniyet M. 3 cü komiser Ziya, babaları Nuri, kardeşi İbrahim soy adı olarak (Akan), askeri müte-kaitlerden Abdullah kardeşi topçu bin başı Mustafa, Beyazıt mekteplerini pazarı Faik, Gülhane dahiliye asistanlar-ından Dr. Nedim, Vefa lisesi talebe-sinden Turgut ve Muzaffer (Aktün), Kadıköy orta mektebi müdür muavi-ni Recai ve amcası ticaret odası me-murlarından Necati ve bütün ailesi (Şe-ner), Elektrik şirketi veznedar mu-a-vini Fuat, kardeşi aynı şirketten ambar müdürü Sadi, amcalarının oğlu ün-verse te hukuk fakültesi profesörleri-nden Omer Celâl (Sarc) soy adlarını almışlardır.

den kazası hükümet bayırı Muhar-rem oğlu Yunus Muharrem, kardeşi Asmaaltı tüccarlarından Tahsin (Güney), Daday jandarma kumandanı Tahsin, Emniyet M. 3 cü komiser Ziya, babaları Nuri, kardeşi İbrahim soy adı olarak (Akan), askeri müte-kaitlerden Abdullah kardeşi topçu bin başı Mustafa, Beyazıt mekteplerini pazarı Faik, Gülhane dahiliye asistanlar-ından Dr. Nedim, Vefa lisesi talebe-sinden Turgut ve Muzaffer (Aktün), Kadıköy orta mektebi müdür muavi-ni Recai ve amcası ticaret odası me-murlarından Necati ve bütün ailesi (Şe-ner), Elektrik şirketi veznedar mu-a-vini Fuat, kardeşi aynı şirketten ambar müdürü Sadi, amcalarının oğlu ün-verse te hukuk fakültesi profesörleri-nden Omer Celâl (Sarc) soy adlarını almışlardır.

den kazası hükümet bayırı Muhar-rem oğlu Yunus Muharrem, kardeşi Asmaaltı tüccarlarından Tahsin (Güney), Daday jandarma kumandanı Tahsin, Emniyet M. 3 cü komiser Ziya, babaları Nuri, kardeşi İbrahim soy adı olarak (Akan), askeri müte-kaitlerden Abdullah kardeşi topçu bin başı Mustafa, Beyazıt mekteplerini pazarı Faik, Gülhane dahiliye asistanlar-ından Dr. Nedim, Vefa lisesi talebe-sinden Turgut ve Muzaffer (Aktün), Kadıköy orta mektebi müdür muavi-ni Recai ve amcası ticaret odası me-murlarından Necati ve bütün ailesi (Şe-ner), Elektrik şirketi veznedar mu-a-vini Fuat, kardeşi aynı şirketten ambar müdürü Sadi, amcalarının oğlu ün-verse te hukuk fakültesi profesörleri-nden Omer Celâl (Sarc) soy adlarını almışlardır.

den kazası hükümet bayırı Muhar-rem oğlu Yunus Muharrem, kardeşi Asmaaltı tüccarlarından Tahsin (Güney), Daday jandarma kumandanı Tahsin, Emniyet M. 3 cü komiser Ziya, babaları Nuri, kardeşi İbrahim soy adı olarak (Akan), askeri müte-kaitlerden Abdullah kardeşi topçu bin başı Mustafa, Beyazıt mekteplerini pazarı Faik, Gülhane dahiliye asistanlar-ından Dr. Nedim, Vefa lisesi talebe-sinden Turgut ve Muzaffer (Aktün), Kadıköy orta mektebi müdür muavi-ni Recai ve amcası ticaret odası me-murlarından Necati ve bütün ailesi (Şe-ner), Elektrik şirketi veznedar mu-a-vini Fuat, kardeşi aynı şirketten ambar müdürü Sadi, amcalarının oğlu ün-verse te hukuk fakültesi profesörleri-nden Omer Celâl (Sarc) soy adlarını almışlardır.

den kazası hükümet bayırı Muhar-rem oğlu Yunus Muharrem, kardeşi Asmaaltı tüccarlarından Tahsin (Güney), Daday jandarma kumandanı Tahsin, Emniyet M. 3 cü komiser Ziya, babaları Nuri, kardeşi İbrahim soy adı olarak (Akan), askeri müte-kaitlerden Abdullah kardeşi topçu bin başı Mustafa, Beyazıt mekteplerini pazarı Faik, Gülhane dahiliye asistanlar-ından Dr. Nedim, Vefa lisesi talebe-sinden Turgut ve Muzaffer (Aktün), Kadıköy orta mektebi müdür muavi-ni Recai ve amcası ticaret odası me-murlarından Necati ve bütün ailesi (Şe-ner), Elektrik şirketi veznedar mu-a-vini Fuat, kardeşi aynı şirketten ambar müdürü Sadi, amcalarının oğlu ün-verse te hukuk fakültesi profesörleri-nden Omer Celâl (Sarc) soy adlarını almışlardır.

den kazası hükümet bayırı Muhar-rem oğlu Yunus Muharrem, kardeşi Asmaaltı tüccarlarından Tahsin (Güney), Daday jandarma kumandanı Tahsin, Emniyet M. 3 cü komiser Ziya, babaları Nuri, kardeşi İbrahim soy adı olarak (Akan), askeri müte-kaitlerden Abdullah kardeşi topçu bin başı Mustafa, Beyazıt mekteplerini pazarı Faik, Gülhane dahiliye asistanlar-ından Dr. Nedim, Vefa lisesi talebe-sinden Turgut ve Muzaffer (Aktün), Kadıköy orta mektebi müdür muavi-ni Recai ve amcası ticaret odası me-murlarından Necati ve bütün ailesi (Şe-ner), Elektrik şirketi veznedar mu-a-vini Fuat, kardeşi aynı şirketten ambar müdürü Sadi, amcalarının oğlu ün-verse te hukuk fakültesi profesörleri-nden Omer Celâl (Sarc) soy adlarını almışlardır.

den kazası hükümet bayırı Muhar-rem oğlu Yunus Muharrem, kardeşi Asmaaltı tüccarlarından Tahsin (Güney), Daday jandarma kumandanı Tahsin, Emniyet M. 3 cü komiser Ziya, babaları Nuri, kardeşi İbrahim soy adı olarak (Akan), askeri müte-kaitlerden Abdullah kardeşi topçu bin başı Mustafa, Beyazıt mekteplerini pazarı Faik, Gülhane dahiliye asistanlar-ından Dr. Nedim, Vefa lisesi talebe-sinden Turgut ve Muzaffer (Aktün), Kadıköy orta mektebi müdür muavi-ni Recai ve amcası ticaret odası me-murlarından Necati ve bütün ailesi (Şe-ner), Elektrik şirketi veznedar mu-a-vini Fuat, kardeşi aynı şirketten ambar müdürü Sadi, amcalarının oğlu ün-verse te hukuk fakültesi profesörleri-nden Omer Celâl (Sarc) soy adlarını almışlardır.

den kazası hükümet bayırı Muhar-rem oğlu Yunus Muharrem, kardeşi Asmaaltı tüccarlarından Tahsin (Güney), Daday jandarma kumandanı Tahsin, Emniyet M. 3 cü komiser Ziya, babaları Nuri, kardeşi İbrahim soy adı olarak (Akan), askeri müte-kaitlerden Abdullah kardeşi topçu bin başı Mustafa, Beyazıt mekteplerini pazarı Faik, Gülhane dahiliye asistanlar-ından Dr. Nedim, Vefa lisesi talebe-sinden Turgut ve Muzaffer (Aktün), Kadıköy orta mektebi müdür muavi-ni Recai ve amcası ticaret odası me-murlarından Necati ve bütün ailesi (Şe-ner), Elektrik şirketi veznedar mu-a-vini Fuat, kardeşi aynı şirketten ambar müdürü Sadi, amcalarının oğlu ün-verse te hukuk fakültesi profesörleri-nden Omer Celâl (Sarc) soy adlarını almışlardır.

den kazası hükümet bayırı Muhar-rem oğlu Yunus Muharrem, kardeşi Asmaaltı tüccarlarından Tahsin (Güney), Daday jandarma kumandanı Tahsin, Emniyet M. 3 cü komiser Ziya, babaları Nuri, kardeşi İbrahim soy adı olarak (Akan), askeri müte-kaitlerden Abdullah kardeşi topçu bin başı Mustafa, Beyazıt mekteplerini pazarı Faik, Gülhane dahiliye asistanlar-ından Dr. Nedim, Vefa lisesi talebe-sinden Turgut ve Muzaffer (Aktün), Kadıköy orta mektebi müdür muavi-ni Recai ve amcası ticaret odası me-murlarından Necati ve bütün ailesi (Şe-ner), Elektrik şirketi veznedar mu-a-vini Fuat, kardeşi aynı şirketten ambar müdürü Sadi, amcalarının oğlu ün-verse te hukuk fakültesi profesörleri-nden Omer Celâl (Sarc) soy adlarını almışlardır.

den kazası hükümet bayırı Muhar-rem oğlu Yunus Muharrem, kardeşi Asmaaltı tüccarlarından Tahsin (Güney), Daday jandarma kumandanı Tahsin, Emniyet M. 3 cü komiser Ziya, babaları Nuri, kardeşi İbrahim soy adı olarak (Akan), askeri müte-kaitlerden Abdullah kardeşi topçu bin başı Mustafa, Beyazıt mekteplerini pazarı Faik, Gülhane dahiliye asistanlar-ından Dr. Nedim, Vefa lisesi talebe-sinden Turgut ve Muzaffer (Aktün), Kadıköy orta mektebi müdür muavi-ni Recai ve amcası ticaret odası me-murlarından Necati ve bütün ailesi (Şe-ner), Elektrik şirketi veznedar mu-a-vini Fuat, kardeşi aynı şirketten ambar müdürü Sadi, amcalarının oğlu ün-verse te hukuk fakültesi profesörleri-nden Omer Celâl (Sarc) soy adlarını almışlardır.

den kazası hükümet bayırı Muhar-rem oğlu Yunus Muharrem, kardeşi Asmaaltı tüccarlarından Tahsin (Güney), Daday jandarma kumandanı Tahsin, Emniyet M. 3 cü komiser Ziya, babaları Nuri, kardeşi İbrahim soy adı olarak (Akan), askeri müte-kaitlerden Abdullah kardeşi topçu bin başı Mustafa, Beyazıt mekteplerini pazarı Faik, Gülhane dahiliye asistanlar-ından Dr. Nedim, Vefa lisesi talebe-sinden Turgut ve Muzaffer (Aktün), Kadıköy orta mektebi müdür muavi-ni Recai ve amcası ticaret odası me-murlarından Necati ve bütün ailesi (Şe-ner), Elektrik şirketi veznedar mu-a-vini Fuat, kardeşi aynı şirketten ambar müdürü Sadi, amcalarının oğlu ün-verse te hukuk fakültesi profesörleri-nden Omer Celâl (Sarc) soy adlarını almışlardır.

den kazası hükümet bayırı Muhar-rem oğlu Yunus Muharrem, kardeşi Asmaaltı tüccarlarından Tahsin (Güney), Daday jandarma kumandanı Tahsin, Emniyet M. 3 cü komiser Ziya, babaları Nuri, kardeşi İbrahim soy adı olarak (Akan), askeri müte-kaitlerden Abdullah kardeşi topçu bin başı Mustafa, Beyazıt mekteplerini pazarı Faik, Gülhane dahiliye asistanlar-ından Dr. Nedim, Vefa lisesi talebe-sinden Turgut ve Muzaffer (Aktün), Kadıköy orta mektebi müdür muavi-ni Recai ve amcası ticaret odası me-murlarından Necati ve bütün ailesi (Şe-ner), Elektrik şirketi veznedar mu-a-vini Fuat, kardeşi aynı şirketten ambar müdürü Sadi, amcalarının oğlu ün-verse te hukuk fakültesi profesörleri-nden Omer Celâl (Sarc) soy adlarını almışlardır.

den kazası hükümet bayırı Muhar-rem oğlu Yunus Muharrem, kardeşi Asmaaltı tüccarlarından Tahsin (Güney), Daday jandarma kumandanı Tahsin, Emniyet M. 3 cü komiser Ziya, babaları Nuri, kardeşi İbrahim soy adı olarak (Akan), askeri müte-kaitlerden Abdullah kardeşi topçu bin başı Mustafa, Beyazıt mekteplerini pazarı Faik, Gülhane dahiliye asistanlar-ından Dr. Nedim, Vefa lisesi talebe-sinden Turgut ve Muzaffer (Aktün), Kadıköy orta mektebi müdür muavi-ni Recai ve amcası ticaret odası me-murlarından Necati ve bütün ailesi (Şe-ner), Elektrik şirketi veznedar mu-a-vini Fuat, kardeşi aynı şirketten ambar müdürü Sadi, amcalarının oğlu ün-verse te hukuk fakültesi profesörleri-nden Omer Celâl (Sarc) soy adlarını almışlardır.

den kazası hükümet bayırı Muhar-rem oğlu Yunus Muharrem, kardeşi Asmaaltı tüccarlarından Tahsin (Güney), Daday jandarma kumandanı Tahsin, Emniyet M. 3 cü komiser Ziya, babaları Nuri, kardeşi İbrahim soy adı olarak (Akan), askeri müte-kaitlerden Abdullah kardeşi topçu bin başı Mustafa, Beyazıt mekteplerini pazarı Faik, Gülhane dahiliye asistanlar-ından Dr. Nedim, Vefa lisesi talebe-sinden Turgut ve Muzaffer (Aktün), Kadıköy orta mektebi müdür muavi-ni Recai ve amcası ticaret odası me-murlarından Necati ve bütün ailesi (Şe-ner), Elektrik şirketi veznedar mu-a-vini Fuat, kardeşi aynı şirketten ambar müdürü Sadi, amcalarının oğlu ün-verse te hukuk fakültesi profesörleri-nden Omer Celâl (Sarc) soy adlarını almışlardır.

den kazası hükümet bayırı Muhar-rem oğlu Yunus Muharrem, kardeşi Asmaaltı tüccarlarından Tahsin (Güney), Daday jandarma kumandanı Tahsin, Emniyet M. 3 cü komiser Ziya, babaları Nuri, kardeşi İbrahim soy adı olarak (Akan), askeri müte-kaitlerden Abdullah kardeşi topçu bin başı Mustafa, Beyazıt mekteplerini pazarı Faik, Gülhane dahiliye asistanlar-ından Dr. Nedim, Vefa lisesi talebe-sinden Turgut ve Muzaffer (Aktün), Kadıköy orta mektebi müdür muavi-ni Recai ve amcası ticaret odası me-murlarından Necati ve bütün ailesi (Şe-ner), Elektrik şirketi veznedar mu-a-vini Fuat, kardeşi aynı şirketten ambar müdürü Sadi, amcalarının oğlu ün-verse te hukuk fakültesi profesörleri-nden Omer Celâl (Sarc) soy adlarını almışlardır.

den kazası hükümet bayırı Muhar-rem oğlu Yunus Muharrem, kardeşi Asmaaltı tüccarlarından Tahsin (Güney), Daday jandarma kumandanı Tahsin, Emniyet M. 3 cü komiser Ziya, babaları Nuri, kardeşi İbrahim soy adı olarak (Akan), askeri müte-kaitlerden Abdullah kardeşi topçu bin başı Mustafa, Beyazıt mekteplerini pazarı Faik, Gülhane dahiliye asistanlar-ından Dr. Nedim, Vefa lisesi talebe-sinden Turgut ve Muzaffer (Aktün), Kadıköy orta mektebi müdür muavi-ni Recai ve amcası ticaret odası me-murlarından Necati ve bütün ailesi (Şe-ner), Elektrik şirketi veznedar mu-a-vini Fuat, kardeşi aynı şirketten ambar müdürü Sadi, amcalarının oğlu ün-verse te hukuk fakültesi profesörleri-nden Omer Celâl (Sarc) soy adlarını almışlardır.

den kazası hükümet bayırı Muhar-rem oğlu Yunus Muharrem, kardeşi Asmaaltı tüccarlarından Tahsin (Güney), Daday jandarma kumandanı Tahsin, Emniyet M. 3 cü komiser Ziya, babaları Nuri, kardeşi İbrahim soy adı olarak (Akan), askeri müte-kaitlerden Abdullah kardeşi topçu bin başı Mustafa, Beyazıt mekteplerini pazarı Faik, Gülhane dahiliye asistanlar-ından Dr. Nedim, Vefa lisesi talebe-sinden Turgut ve Muzaffer (Aktün), Kadıköy orta mektebi müdür muavi-ni Recai ve amcası ticaret odası me-murlarından Necati ve bütün ailesi (Şe-ner), Elektrik şirketi veznedar mu-a-vini Fuat, kardeşi aynı şirketten ambar müdürü Sadi, amcalarının oğlu ün-verse te hukuk fakültesi profesörleri-nden Omer Celâl (Sarc) soy adlarını almışlardır.

den kazası hükümet bayırı Muhar-rem oğlu Yunus Muharrem, kardeşi Asmaaltı tüccarlarından Tahsin (Güney), Daday jandarma kumandanı Tahsin, Emniyet M. 3 cü komiser Ziya, babaları Nuri, kardeşi İbrahim soy adı olarak (Akan), askeri müte-kaitlerden Abdullah kardeşi topçu bin başı Mustafa, Beyazıt mekteplerini pazarı Faik, Gülhane dahiliye asistanlar-ından Dr. Nedim, Vefa lisesi talebe-sinden Turgut ve Muzaffer (Aktün), Kadıköy orta mektebi müdür muavi-ni Recai ve amcası ticaret odası me-murlarından Necati ve bütün ailesi (Şe-ner), Elektrik şirketi veznedar mu-a-vini Fuat, kardeşi aynı şirketten ambar müdürü Sadi, amcalarının oğlu ün-verse te hukuk fakültesi profesörleri-nden Omer Celâl (Sarc) soy adlarını almışlardır.

den kazası hükümet bayırı Muhar-rem oğlu Yunus Muharrem, kardeşi Asmaaltı tüccarlarından Tahsin (Güney), Daday jandarma kumandanı Tahsin, Emniyet M. 3 cü komiser Ziya, babaları Nuri, kardeşi İbrahim soy adı olarak (Akan), askeri müte-kaitlerden Abdullah kardeşi topçu bin başı Mustafa, Beyazıt mekteplerini pazarı Faik, Gülhane dahiliye asistanlar-ından Dr. Nedim, Vefa lisesi talebe-sinden Turgut ve Muzaffer (Aktün), Kadıköy orta mektebi müdür muavi-ni Recai ve amcası ticaret odası me-murlarından Necati ve bütün ailesi (Şe-ner), Elektrik şirketi veznedar mu-a-vini Fuat, kardeşi aynı şirketten ambar müdürü Sadi, amcalarının oğlu ün-verse te hukuk fakültesi profesörleri-nden Omer Celâl (Sarc) soy adlarını almışlardır.

den kazası hükümet bayırı Muhar-rem oğlu Yunus Muharrem, kardeşi Asmaaltı tüccarlarından Tahsin (Güney), Daday jandarma kumandanı Tahsin, Emniyet M. 3 cü komiser Ziya, babaları Nuri, kardeşi İbrahim soy adı olarak (Akan), askeri müte-kaitlerden Abdullah kardeşi topçu bin başı Mustafa, Beyazıt mekteplerini pazarı Faik, Gülhane dahiliye asistanlar-ından Dr. Nedim, Vefa lisesi talebe-sinden Turgut ve Muzaffer (Aktün), Kadıköy orta mektebi müdür muavi-ni Recai ve amcası ticaret odası me-murlarından Necati ve bütün ailesi (Şe-ner), Elektrik şirketi veznedar mu-a-vini Fuat, kardeşi aynı şirketten ambar müdürü Sadi, amcalarının oğlu ün-verse te hukuk fakültesi profesörleri-nden Omer Celâl (Sarc) soy adlarını almışlardır.

UCUZ HEDİYE

Mahkemece tasfiyesine karar verilen PATE Şirketinin meşhur gramofon plâkları toptan beheri-25 (yirmibeş) kuruştan 50 (elli) kuruşa kadar satılmaktadır.

Şehir ve Taşra satıcılarının bu fırsatı kaçırmamaları menfaatleri iktizasındandır. Perakende satış da yapılır.

Müracaatmahalli: Yeni postane caddesi Yüniş mağazasının üstünde Mercanof Han No. 5.

İstanbul İthalât Gümrüğünden:

Manifesto evrakının saklanması için İstanbul Gümrük-Başmüdüriyeti binası üzerindeki tarasada evrak mahzeni tahsis olunan odada 92 lira 85 kuruş bedeli keşifli sabit raf-ahşaplı pazarlıkla münakasaya konulmuştur. Talip olanlar Kanunuevvelin 29 uncu cumartesi günü saat 15 de İstanbul İthalât Gümrüğünde müteşekkil satılma Komisyonuna müracaatları. (8494)

APUKÇULUK

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
İSTANBUL ACENTALIĞI
Nispetiye Han, Telefon: 22925.

Trabzon yolu

TARI vapuru 16
Kanunuevvel

PAZAR günü saat 20 de Galata
Kalanından kalkacak. Gidişte Zon-
dakk, Inebolu, Ayancık, Samsun,
Ordu, Giresun, Tirebolu, Gö-
rele, Trabzon ve Rizeye. Dönüşte
Yedigöller ilâveten Of, ve Sürmeneye
gidecektir.

Satılık

Şişli Bulgar çarşısında 1700 metre
kare üzerinde fabrikaya elverişli, ku-
rumsuz, havagazı, terkos, garajı ha-
zır iki sokağa nazır büyük bahçe-
li odalı ve mobilyalı bir Villâ:
Şişli'de terkos hayuzu duvarı yanın-
da cephesi iki sokağa nazır 2250 met-
rekare bir arsa kısmen veya tamamen
satılmaktadır. 42238 numaraya telefon.

9561

İstanbul Altıncı icra dairesinde:

Bir borçtan dolayı Galata'da Yeni Ca-

zincirli sokak 9 numaralı tenek kuz-

fabrikasında haciz edilen bir adet taz-

minat makinesine bir adet torna makinesi

12-34 tarihine müsadif çarşamba gü-

nü saat 11 den 13 kadar açık arttırma

suretille mahallinde satılacağından talip

ların gün ve saatinde memuruna mü-

racaat etmeleri ilân olunur. (5835)

İstanbul ikinci icra memurluğundan:

Mahcup paraya çevrilmesi mukarrer

100 kilo kendir halat 18-12-934 tarihine

müsadif salı günü saat 10 dan 12 ye

kadar açık arttırma suretille Galata'da

Nispetiye caddesinde 126-123 nu-

maralı dükkânda satılacağından talip-

lerin mahalli mezkûrda hazır buluna-

cak memuruna müracaatları ilân olunur.

(5845)

İstanbul üçüncü icra memurluğundan:

Tanımına üç yemimli çli vukuf tar-

afından (1380) lira kıymet takdir edilen

İstanbul kapıda Babı Cafer dahilinde

İstanbul paşa mahallesinin İçler caddesi

de çatı altında bir odalı muhtevi bir

başap dükkânın 3-8 hissesiyle yine

tanımına (1330) lira kıymet takdir edilen

aynı çatı altında ve mezkûr dükkân

altında 23 numaralı bir başap başap

dükkânın 1-2 hissesi ve yine tanımına

(2160) lira kıymet takdir edilen aynı

mahalde Buğdaycılar çikmazı sokağında

iki 8 yeni 12-14 numaralı eski tarzda

lağir ve zemin katında zeminden aş-

ğı seviyede zemini çimento sıvalı ve üst

katı kireçten kârgir dükkânın 5-8 hisse-

si açık arttırmaya çıkarılmıştır. 20-12-934

perembe günü şartnamesi divanhanece

talik edilerek 12-1-935 tarihine müsadif

cumartesi günü saat 15 den 16 ya ka-

dar İstanbul üçüncü icra dairesinde sat-

ılacaktır. Arttırmaya iştirak için yüzde

vedü buçuk teminat akçesi alınır. Müte-

ahkim vergi belediye resmi ve vakıf icari-

yesi müştəriye aittir. Arttırma mu-

hammen kıymetinin yüzde 75 şini bulduğu

takdirde ihale yapılır. Aksi takdirde art-

tırma on beş gün daha temdit edilerek

28-1-935 tarihine müsadif pazartesi gü-

nü aynı saatte yapılarak arttırma bedeli

muhammen kıymetinin yüzde 75 şini

bulmazsa (2280) numaralı kanuna na-

zararı satış geri bırakılır. 2004 numaralı

icra kanununun 126 ncı maddesine tev-

fikân ipotek sahibi alacaklılarla diğer al-

acaklıların bu gayri menkulât üzerin-

deki haklarını hususiyle faiz ve masrafa

dair olan iddiaatlarını evrakı müsbiteleriyle

birlikte 20 gün içinde icra dairesinde

bildirmeleri aksi halde hakları tapu sicil-

leriyle sabit olmadıkça satış bedelinin

paylaşımından hariç kalacakları ve al-

acaklıların işbu madde'î kanunîye ah-

kâmına tevfikî hareket etmeleri ve daha

fazla malûmat almak isteyenlerin

dairemizin 931-1619 numaralı dosyasına

müracaat etmeleri ilân olunur. (5922)

**TEPEBAŞINDA ŞEHİR
TIYATROSU**

Bugün matine 14,30 da

Bu akşam

Saat (20) de

HAMLET

5 perde

Yazan:

W. ŞEKSPER

Tercüme eden:

E. tuğrul Muhsin

9778

Eski Fransız Tiyatrosunda

Şehir Tiyatrosu Operet kısmı

Bugün matine 14,30 da

12-12-934 tarihte çarşamba günü ak-

şamı saat 20 de cuma günü gündüz

saat 14,30 da

DELI DOLU

Operet 3 perde

Yazan Ekrem Reşit, besteleyen Ce-

mal Reşit.

10104

OZAN OPERETİ

(Süreyya Opereti)

Şehzadebaşı Ferah ti-

yatrosunda Muhlis Sa-

habattin, Fahri Güllüo,

Emel Dünbüllü

Bu gece

GÜL

FATMA

Operet 3 perde

Cuma matine 15 de Beyoğlu Molenrujda

İstanbul ikinci icra memurluğundan:

Bir borçtan dolayı paraya çevrilmesi

mukarrer olup, yemimli ehliuluk tara-

fından tamamına 2300 lira iki bin üç

yüz lira kıymet takdir edilen Beyoğlu

da Feriköyünde Rus sokağında atik 32

cedit 78 No. ile murakkam ve tevsiî in-

tikalı methali müş'emil müfrez bir ha-

nenin tamamı açık arttırmaya vazedi-

miş olup 15-1-935 tarihine müsadif sa-

lı günü saat 14 ilâ 16 kadar dairemiz-

de birinci açık arttırma icra kılınacaktır.

Arttırma bedeli kıymeti muhammi-

nenin yüzde yetmiş beşini bulduğu su-

rette mezkûr gayrimenkul müsterisi uh-

tesine ihale olunacaktır. Aksi takdirde

son arttırma teahhüdü balı kalmak üze-

re 30-1-935 tarihine müsadif çarşamba

günü saat 14 ilâ 16 kadar dairemizde

yapılacak olan ikinci açık arttırmada

dahi arttırma bedeli kıymeti muhammi-

nenin yüzde yetmiş beşini bulmadığı

takdirde satış 2280 No. lu kanun ahkâ-

mına tevfikân geri bırakılacaktır. Art-

tırmaya iştirak etmek isteyenler mez-

kûr gayrimenkul kıymeti muhammi-

nesinin yüzde yedi buçuk nispetinde

pey akçesi veya milli bir bankanın tem-

minat mektubunu hamil bulunmaları lâ-

zımdır. Hakları tapu siciline sabit olma-

yan ipotekli alacaklılarla diğer alâka-

darların ittifak hakkı sahiplerinin bu hak-

larını hususiyle faiz ve masraf ile o-

lan iddiaatlarını ilân tarihinden itibaren

yirmi gün zarfında evrakı müsbiteleriyle

birlikte daireye bildirmeleri lâzımdır.

Aksi takdirde hakları tapu sicilleriyle

sabit olmadıkça satış bedelinin payla-

şımından hariç kalırlar. Mütarekkim ver-

gi vakıf icariyesi tanzifiye ve tenvirattan

mütevellit belediye rusumları müsteriye

aittir. Daha fazla malûmat almak iste-

yenlerin 17-12-934 tarihinden itibaren

her keskin görülmeleri için dairemizde

açık bulundurulacak şartnamesile

933-64 No. lu dosyada mevcut ve mahal-

li mezkûre evsaf ve mesaha ve sairine

havi vaziyet ve takdiri kıymet rapor-

unu görüp anlayabilecekleri ilân olunur.

(5828)

İstanbul asliye mahkemesi üçüncü hu-

kuk dairesinden: Eleninin kocası Teo-

dor aleyhine esas 934-1661 No. da mu-

kayyet açtığı boşanma davasının dava

arzuhali sureti hasmının ikametgâhının

meçbul bulunmasından dolayı ilân ten-

blig edilmiş ve müddet geçtiği halde

bir cevap gelmediğinden müddetlerin mü-

racaatı üzerine 29-12-934 cumartesi gü-

nü saat 11 yevmü tahkikat olarak tayin

edilmiş ve bununla ilân tenbligine kar-

rar verilmiş olduğundan yevmü ve vak-

ti mezkûrda müddaalayh Teodor'un ve

ya gönderceği bir vekilinin mahkemede

hazır bulunması lüzumu tenblig makamı-

na kain olmak üzere ilân olunur.

(5837)

Deniz yolları

İŞLETMESİ

Acenteleri: Karaköy Köprübaşı

Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade

Han. Tel. 22740

MERSİN YOLU

CANAKKALE vapuru 16

Birincikânun PAZAR günü

saat 10 da Mersin'e kadar.

(8501)

KARADENİZ YOLU

KONYA vapuru 15 Birincikâ-

nun CUMARTESİ günü ak-

şamı saat 18 de Hopa'ya kadar.

(8502)

AYVALIK YOLU

MERSİN vapuru 15 Birincikâ-

nun CUMARTESİ günü saat

18 de İzmir'e kadar. (8503)

İstanbul Harici Askeri

Kıtaat ilânları.

Ankara Harbiye Mektebi

civarında mülhak kat'aları

için yaptırılacak bina kapalı

zarf usulile münakasaya ko-

nulmuştur. İhalesi 17-12-934

pazartesi günü saat on birde-

dir. İsteklilerin şartnamesini

görmek için her gün ve mün-

kasasına gireceklerin belli

gün ve saatten evvel teklif

mektuplarını Ankarada M. M.

Vekâleti Satılma komisyonu

na vermeleri. (642) (8030)

9653

Ordu Sıhî ihtiyacı için 49

kalem tıbbî ecza kapalı zarf u-

sulile satın alınacaktır. İhalesi

22-12-934 cumartesi günü

saat 14 tedir. İsteklilerin şart-

namesini görmek için İstanbul

da Levazım Amirliğine İzmir

de Müstahkem Mevki Satılma

Komisyonu Reisliğine ve

eksiltmeye gireceklerin de bel-

li gün ve saatte teklif ve tem-

minatları Ankarada M. M.

Vekâleti Satılma Komisyo-

nuna uğramaları. (665)

(8210) 9705

Açık eksiltme ile 83146

kilo yemlik yulaf alınacaktır.

Açık eksiltmesi 25-12-934 sa-

lı günü saat 15 tedir. Bağlan-

tılarını ve nümunesini gör-

mek isteyenlerin her gün ve

eksiltmeye gireceklerin belli

gün ve saatte birinci pey pa-

ralariyle beraber Çorludaki

Komisyonla gelmeleri. (677)

(8270) 9783

Kapalı eksiltme ile 278550

kilo yemlik arpa alınacaktır.

Eksiltmesi günü 25-12-934 sa-

lı günü saat 16 dadr. Bağlan-

tlarını okumak isteyenlerin

her gün Çorludaki komisyon

HASAN Kolonyasının Benzerini Bütün Dünyada Bulamazsınız

Hasan kolonyasını Fransa, Almanya ve İngiltereye beraberce götürüyorlar. Orada bulunan ecebî dostları bu müstesna kolonya bütün dünya piyasasında bir eşine tesadüf edilmeyeceğini birlikte beyan ediyorlar. İtalyanın meşhur esans fabrikalarının meşhur Sanderson bile bu hususta kat'i olarak (Hasan kolonyası kadar nefis bir kolonya yoktur) demiştir. Meb'uslar, Vekiller ve her büyük insan Hasan kolonyası istimal etmektedir. Taklitlerinden sakınınız. Uskûdarda şubemiz yoktur. Hasan namından istifade etmek isteyenlerden sakınınız. Hasan deposu : Bahçekapı ve Beyoğlu.

Hâdise yapan kitap

Avrupada Otomobil
ile 9000 kilometre

Yazan: A. Şükrü ESMER

Satış yeri: Ahmet Halit
Kütüphanesi

Fiyatı: 50 kuruş

ZAMAN

Kitap baştan sonuna kadar adeta bir bardak tatlı su içer gibi okunuyor.

CUMHURİYET

Ahmet Şükrü Esmeser arkadaşlarımız bu yorucu fakat faydalı seyahatten hoş görüşler ve intibalar hâsıl ve bunları muvaffakiyetle tesbit etmiştir.

AKŞAM

Kitabı okuyan insan bu memleketleri geziyor gibi bir his duyuyor.

KURUN

Avrupa'yı oturduğunuz yerden görmek, eğlenmek ve faydalanmak için bu kitabı alıp okuyunuz.

HABER

Kitabı okuduğunuz dakikalarda kendinizi seyahat etmişsiniz zehabına kapılacaksınız. Aynı zamanda istifade edeceksiniz.

MILLİYET

Her aile kütüphanesini süsleyecek olan bu notlar, büyük, küçük, kadın, erkek herkesin elinde gerekli zarif bir kitap olacaktır.

9962

CİCİ DUDAKLIK

Dünyanın en sabit dudak boyası.

FARUKİ'nin CİCİ

alıdır. Hiç bir temasla silinmez. Yıkansa bile çıkmaz. 24 saat dudakta kalır. Tecrübesi kolaydır.

Deposu: Sultanhamamında FARUKİ GÜZEL KOKULAR mağazasıdır.

Kurtuluş Savaşında

Her kuruş
Bir silâhtır

Yurttaş, Yerli Malı Al!

YERLİ MALLARIN

En sağlamı,
En iyisi,
En güzeli,
En ucuzu,

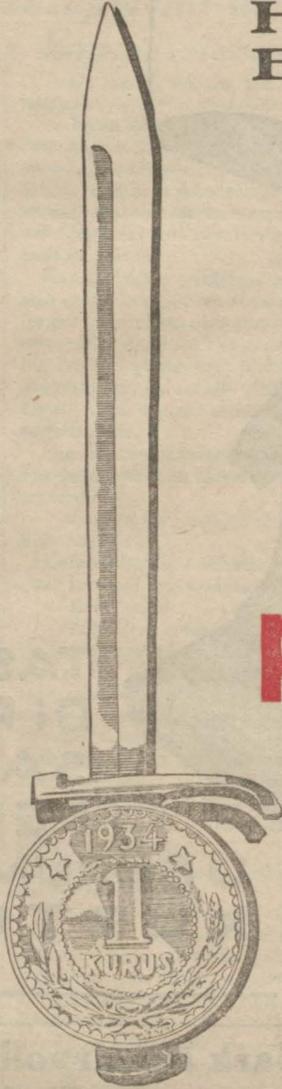
Sümer Bank
Yerli Mallar
pazarlarında

Bulunur

Yalnız tutum haftası için

0/0 10

tenzilât

Yüksek Mühendis Mektebi Satılma Komisyonundan:

- 1 — Hademe kundurası
- 2 — Elektrik tablo vaziyesi
- 3 — Bakalit
- 4 — Elektrik tesisatı
- 5 — Fizik Alâti.

Yukarıda yazılı mevat 15-12-934 cumartesi günü saat 14 te pazarlık suretiyle alma cağımdan taliplerin bu bapdaki müfredat cetvellerini görmek üzere mektep idaresine müracaatları ilân olunur. (8346) 9914

Beyoğlu ikinci noterliğine : Dairenizden yapılan 6-12-934 günlü senet ile Galatada Hüdavendigâr hanında 9-10 sayılı atelyemde bulunan kutu ve sairre yapmağa mahsus olan Demirbaş alet ve edevat ve takımlarını toptan Emilya Bromvay'a mahsus olan Demirbaş usulen ilânımı isterim. Galata Hüdavendigâr han 9-10 sayılı Zigmund Fingel.

ZAYI — Galata İthalât Gümrüğünün 27-11-933 tarihli 12543 numarolu beyannamenin her iki nüshası ile orijinal fatura ve menşeh, şahadetnamesini zayı etmiş olduğumuzdan hükmü olmadığımı ilân ederiz. Avunduk Zade A. İsmet ve Şürekâsı.

EMLAK VE EYTAM BANKASI İLANLARI

Esas No. 396 Mevkii İzmir İstiklâl mahallesi 33/35 No. 33/35 Cinsi Asrı sinema binası ve dükkan. Yeri ve numarası yukarıda yazılı Sinema binasının sekiz senelik taksitle satış - ihalesi 24.12.934 pazartesi günü Ankara'da İdare Meclisi tarafından yapılmak üzere kapalı zarf ile müzayedeye konulmuştur. İstekli olanların gösterilen depozitoyu nakden vezneye yatırması veya bu miktarda bir Banka teminat mektubunu ilâştirmesi ve bir lira mukabilinde alacağı şartnameyi okuyup imza ederek teklif mektubu ile birlikte bir zarfa koyup ihale günü saat onbire kadar İzmir veya İstanbul Şubesi Müdürlüğüne ne vermesi veya bu saate kadar yetişmek üzere taahhütlü olarak posta ile göndermesi lâzımdır. Daha fazla malûmat istiyenler İzmir ve İstanbul Şubemiz Emlak Servislerine müracaat etmelidirler. (617) (8411) 10019

Selimiyyede Askerî Satın Alma Komisyonundan:

1 — Aşağıda cins ve miktarları gösterilen yiyecek maddelerin hizalarında yazılı münakaş şekilleriyle gün ve saatlerde satın alınacağından isteklilerin ihale günlerinde muvakkat teminatlarıyla Selimiyye satın alma komisyonuna gelmeleri.
2 — İstekliler şartnameyi her gün komisyonunda görebilirler. (8044)

Cinsi	Miktarı	Münakaşa Tarihi	Gün	Saat	Münakaşa şekli
Nohut	33000	17-12-934	Pazartesi	14	Açık eksiltme
Bulgur	39000	17-12-934	Pazartesi	14	Açık eksiltme
Mercimek	13000	17-12-934	Pazartesi	14	Açık eksiltme
K.Fasulya	50000	19-12-934	Çarşamba	14	Kapalı zarf
Pirinç	49000	19-12-934	Çarşamba	14	Kapalı zarf

9664

DEVLET DEMİRYOLLARI İDARESİ İLANLARI

İzmitte İdaremize ait iskeleden geçirilecek alelûmum eşyanın beher yüz kilo ve kesrinden alınmakta olan 12 kuruş ücret 10-12-934 tarihinden itibaren 5 kuruşa indirilmiştir. (8454) 10076

15-12-934 tarihinden itibaren ; avlanma ruhsatnamesini ve av tüfeğini taşıyan avcılarının, beraberlerinde götürülecekleri ağırlıklı iki av köpeği ve nizami bagaj hakkında ayrıca istifade etmek üzere, vurdukları avların 30 kilosu parasız taşınacaktır. (8455) 10077

Meyankökö nakliyatı ; 2-12-934 tarihinden itibaren ton başına : 100 kilometreye kadar mesafelerde beher kilometre için (3 kuruş) 101 kilometreden fazla mesafelerde de 100 kilometre ücretine ilâve edilmek suretile beher kilometre için (2,5 kuruşa) indirilmiştir. Bu tenzilât, asgarî 5 ton olmak veya bu ağırlık üzerinden ücret verilmek şartıyla, tam hamuleli vagonla yapılacak nakliyata tatbik edilecektir. (8456) 10078

Ecnebî memleketlere giden tüccar ve seyyahlara Banka Komerçiyale İtalyana

Sermayesi: 700,000,000 (İhtiyat akçesi : 580,000,000 Liret)

Travellers (Seyyahin çekleri) satar

Liret, Frank, İngiliz lirası veya Doları Frank olarak satılan bu çekler sayesinde nereye gitseniz paranızı kemali emniyetle taşırsınız ve her zaman isterseniz dünyanın her tarafında, şehirde otellerde vapurlarda, trenlerde bu çekleri en küçük tediyat için nakit makamında kolaylıkla istimal edebilirsiniz. Travellers çekleri hakikî sahibinden başka kimsenin kullanamayacağı bir şekilde tertip ve ihtas edilmiştir. (5999) 9566

MOBİLYA, KARYOLA ve SANDALYA
Alacaksınız İstanbulda Rızapaşa yokuşunda 66 No. 11
ASRİ MOBİLYA Mağazasına uğramadan almayınız
Tel. 23407, AHMET FEVZİ

Elektrik Radyatörü TAM SICAKLIK

Fiyatlarda Tenzilât
S A T I E' de
VERESİYE SATIŞ

10027

Askerî Liselerin 9-10-11 inci Sınıflarına Talebe Alınıyor:

1 — Askerî Liselerimizden İstanbulda bulunan Kuleli Askerî lisesinin 9 cu sınıfına 183, Maltepe Lisesinin 9 cu sınıfına 50 ve Bursada bulunan Bursa lisesinin 9 cu sınıfına 116 kişi daha alınacaktır. Bu mekteplerin onuncu ve onbirinci sınıflarına da bir miktar talebe daha alınacaktır. Onuncu ve bilhassa onbirinci sınıfa çıkacak istekliler tercihen alınacaktır.

2 — İsteklilerin mezkûr mektep Müdürlüklerine müracaat ederek oradan öğrenecekleri kaydı kabul şartlarına göre evraklarını tamamlamaları lâzımdır.

3 — Bir seneden fazla tahsili terk etmiş olan talebe mezun buldukları sınıfların bütün derslerinden imtihan edilmelidir. Bunda muvaffak olurlarsa o zaman talebeler mektebe alınır. Hususî mekteplerden mezun olanlar hakkında aynı muamele tatbik edilir.

4 — Muhtelif suretlerde sivil ve Askerî mekteplerden çıkarılmış talebe mektebe alınmaz.

5 — Sivil Liselerde ikmalî olanlarla sınıftan dönenler alınmaz.

6 — Dokuzuncu sınıfa girecekler için yaş haddi 15-19 Onuncu sınıfa 16-20 On birinci sınıfa 17-21 dir.

7 — Mektebe girmek için yaşını büyülten veya küçültten mektebe alınmaz.

8 — Evrakı mektebe giden talebe mektep tarafından davet vuku bulmadıkça mektebe gitmemelidir. Aksi takdirde mektebe kabul edilmemesinden dolayı mektep idareleri mes'ul olmadığı gibi avdet masraflarını da kendisi vermesi lâzımdır.

9 — Bulunduğu yerde tam teşkilî sıhhi hey'et bulunmaması hasebiyle muayenesini tamam yaptırmayan talebe mektebe çağrıldıktan sonra mektepçe muayeneleri tamamlattırılır. Ve Sıhhi halleri sebebiyle kabul eyleyemeyenler mektebe alınmaz. Bu gibi Talebenin dönmüş masrafları da kendilerine aittir.

10 — Taahhüt senedi vermek için velisi olmayan ve 18 yaşını bitirmeyen talebe alınmaz. 18 yaşını bitiren talebenin kendisi taahhüt senedi verebilir.

11 — Evvelce Askerî lise lere girmek için müracaat eden ve müsabaka imtihanının da kazanmadığından dolayı mekteple ve alınmayan talebe ellerinde bulunan evraklarını derhal evvelce müracaat ettikleri liselere gönderecekler ve oradan alacakları emre göre hareket edeceklerdir. (8369) 9910

Dr. A. KUTIEL

Karaköy Topçular caddesi No. 33
9724

ZAYI — Galata İthalât Gümrüğünün 19-2-934 tarihli 18646 numarolu beyanına me iki nüshası dahi zayı olmuş olduğundan hükmü olmadığı ilân ederiz.
Yusuf Kapancı Mahtumları

İstanbul 7 inci icra memurluğundan: Paraya çevrilmesine karar verilen Takasim'de Pol Garajında bulunan iki adet faal bir halde bulunan Fiat ve Buick markalı otomobiller kanunvevelin 17 inci günü saat 12 den birer kadar Pol Garajında bulunan memuru tarafından satılacağı ilân olunur. (5846)

Umumi Neşriyat ve Yazı İşleri
Müdürü Etem İzzet BENİCE